

Handläggare
Birgitta Svenson
Telefon: 08-508 21 012

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2020-02-19

Verksamhetsberättelse VB 2019 för Älvsjö stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsberättelse 2019 och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Stadsdelsnämnden ansöker om ombudgetering med 1,4 mnkr för trygghetsinvesteringar och 0,5 mnkr klimatinvesteringar
3. Nämnden begär hos kommunstyrelsen att ackumulerat netto om 8,2 mnkr avseende resultatenheterna överförs till 2020.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Gunilla Davidsson
Stadsdelsdirektör

Tuula Kipinoinen Ericsson
Ekonomichef

Ärendets beredning

Ärendet har sammanställts av stadsdirektörens stab och samtliga avdelningar har lämnat underlag. Ärendet behandlas i funktionshinderrådet den 12 februari och i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 februari 2020.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	7
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	14
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	24
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	29
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	39
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	45
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	45
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	47
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	49
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	50
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	54
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	57
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	58
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	59
Uppföljning av ekonomi.....	70
Analys av resultaträkning – uppföljning av driftbudget.....	70
Resultatenheter.....	78
Investeringar.....	79
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	80
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	80
Ombudgeteringar.....	80
Medel för lokaländamål.....	80
Analys av balansräkning.....	81

Övrigt.....	81
Bedömning av nämndens interna kontroll.....	82
Kvalitetsarbete.....	82
Övrigt.....	83

Bilagor

Bilaga 1: Budgetrapport ub031a_1916

Bilaga 2: Bokslutsrapport uh018

Bilaga 3: Sdn21 2019 SLK-blanketter

Bilaga 4: Trygghetsfonden Apelsinen belysning - slutrapport VB 2019

Bilaga 5: Trygghetsfonden Apelsinen konstgräs - slutrapport VB 2019

Bilaga 6: Trygghetsfonden Standarparken - slutrapport VB 2019

Bilaga 7: Trygghetsfonden Prästgårdsparken - uppföljning VB 2019

Bilaga 8: Trygghetsfonden Solbergaskogen - uppföljning VB 2019

Bilaga 9: Trygghetsfonden Solbrännan - uppföljning VB 2019

Bilaga 10: Slutrapport klimatinvesteringsmedel Elcyklar och cyklar Älvsjö SDF

Bilaga 11: Slutrapport klimatinvesteringsmedel vitvaror

Bilaga 12: Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Bergtorpskärret VB19

Bilaga 13: Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Big Belly VB19

Bilaga 14: Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Långsjöbadet VB19

Bilaga 15: Uppföljning av intern kontroll 2019, Älvsjö stadsdelsnämnd

Bilaga 16: Nämndens kvalitetsredovisning för kommunala förskolor i Älvsjö 2019

Sammanfattande analys

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet *En modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla* har uppfyllts. Bedömningen grundas på att tre av fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts.

Alla Älvsjöbor ska få ett rättssäkert och respektfullt bemötande i sina kontakter med förvaltningen och dess verksamheter. Vi tillhandahåller stöd, skydd och service till invånare som är i behov av insatser för att de ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

Förvaltningen har under året intensifierat samarbetet med bland annat Jobbtorg och det lokala näringslivet vilket har lett till att fler har kommit ut på den ordinarie arbetsmarknaden och klarar egen försörjning. Vi har kunnat se ett ökat inflöde till budget- och skuldrådgivarna som med goda resultat arbetat med brukares möjligheter till skuldsanering vilket sannolikt har inneburit ett minskat inflöde till enheten för ekonomiskt bistånd. De goda resultat som både budget- och skuldrådgivare och enheten för ekonomiskt bistånd visar är också ett viktigt vräkningsförebyggande arbete då en stabil ekonomi är en förutsättning för att behålla ett boende. Enheten för vuxna visar det bästa resultatet i staden när det gäller avslutade insatser enligt plan. Den egna öppenvården inom enheten har bidragit till att detta resultat varit möjligt att nå.

På medborgarkontoret har samhällsvägledning varit tillgänglig för alla Älvsjöbor med särskilt fokus på stöd i etableringen av nyanlända. För att ytterligare förstärka servicen har öppettiderna utökats, ytterligare en samhällsvägledare har anställts och fler datorer finns för besökarna. Under större delen av året har en ung nyanländ arbetat som it-värd och hjälpt besökarna. Vägledningssamtalen handlar ofta om stöd i myndighetskontakter och något fler kvinnor än män märks bland besökarna. Utveckling av bostadsvägledningen har varit prioriterad.

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts. För att garantera att alla barn erbjuds en förskoleplats och gå jämna steg med utbyggnaden av Älvsjöstaden och Solberga har tre nya förskolor och en ny avdelning på en befintlig förskola öppnat. Ytterligare två förskolor öppnas i januari 2020. Omfattande kompetensutvecklingsinsatser har genomförts för att sätta den nya läroplanen för förskolan. Förskolorna har organiserat undervisningen så att alla barn har förskollärlärd undervisning.

Utförarna inom LSS och socialpsykiatri arbetar för att skapa en aktiv fritid och främja en gynnsam hälsa. På så sätt kan brukarna vara delaktiga i att påverka sin vardag och utveckla sina fritidsintressen.

En satsning på kost, nutrition och vikten av en god måltidsupplevelse har genomförts inom såväl hemtjänsten, vård- och omsorgsboende som aktivitetscenter genom föreläsningar och utbildning. Ett speciellt demensteam har utformats inom Älvsjö hemtjänst för att trygga kvarboende i hemmiljö med en meningsfull tillvaro för den enskilde med demenssjukdom. På Solberga vård- och omsorgsboende arbetar man aktivt med att skapa delaktighet och självbestämmande i vardagen.

För att förstärka det förebyggande och trygghetsskapande arbetet samlades de befintliga verksamheterna med prevention som minsta gemensamma nämnare under en samlad avdelning i början av året. Det innebär att preventionssamordnare, fältassistenter, fritidsverksam-

heten samt stadsmiljöfunktionerna arbetar tätt tillsammans. Snabbt genomfördes en trygghetsdag tillsammans med polisen, brandförsvaret, MTR och andra aktörer som arbetar i närområdet. Det gav Älvsjöborna en möjlighet att prata trygghet och föra fram vad de tycker är viktigt att satsa på. Ett flertal trygghetsskapande åtgärder har genomförts för att öka närvaron av fler målgrupper i våra offentliga miljöer.

Ökad jämställdhet

Förvaltningens chefer har under 2019 utbildats i grundläggande jämställdhetsintegrering med särskilt fokus på resursfördelningsfrågor, olika analysmetoder för att se jämställdhetsutmaningar i verksamheterna samt stadens uppdrag att integrera ett jämställdhetsperspektiv vid beslutsfattande, planering och utförande av verksamheten. Resultat redovisas där det är möjligt könsuppdelat och analyseras utifrån makt, möjligheter och resursfördelning. Utifrån detta utvecklas kvaliteten i våra verksamheter så våra resurser i möjligaste mån fördelas lika, oberoende av kön. Internutbildning av medarbetare i jämställdhetsintegrering har påbörjats och kommer fortsätta under kommande verksamhetsår.

Barns rättigheter

Förvaltningens verksamheter har under de senaste åren arbetat i stor utsträckning med barnrättsfrågor. Bland annat har enheten för funktionsnedsatta tagit fram material som riktar sig till barn vars vårdnadshavare har kontakt med socialtjänsten och man har utvecklat kommunikationssätt med brukare som inte kan kommunicera på vanligt sätt, exempelvis har man kunnat genomföra Skype-samtal med placerade barn vid uppföljningar och på så sätt skapat en ökad delaktighet i vården. Detta material har spridits till andra stadsdelar.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* har uppfyllts. Bedömningen grundas på att alla fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts.

Boendeplaner för såväl äldre som funktionsnedsatta har tagits fram i samverkan med Skärholmen och Hägersten Liljeholmens stadsdelsförvaltningar för att beskriva behovet av bostäder inom området. Under senhösten invigdes en ny LSS-bostad som drivs i egen regi. Egen regiverksamheterna har gjort självskattning av tillgängligheten i samtliga lokaler.

Hemtjänsten har bytt till fler elbilar och fältassistenter och parkintendenterna använder numera elcyklar för att ta sig runt i stadsdelen.

Älvsjöträffen och Långbrobergs aktivitetscenter är populära och besökarna är nöjda med utbudet och kvaliteten. Det kulturella utbudet utökas och matchas ständigt mot deltagarnas önskemål. På Solberga vård- och omsorgsboende är ungdomsbesöken och de aktiviteter de ordnar uppskattade av de boende.

Förskolorna deltar aktivt i det kulturutbud som finns och fritidsverksamheterna har ett varierat idrotts- och kulturutbud som uppskattas av ungdomarna.

De trygghets- och klimatmedel som stadsdelen har fått har möjliggjort satsningar och förbättringar i parker och utomhusmiljön. Bland annat har två utegym anlagts och lekparken Apelsinen har rustas upp med nya lekredskap och fått konstgräs på bollplanen.

Arbetet med en kemikaliefri förskola fortsätter och vitvaror har bytts ut för att minska elförbrukningen.

I Älvsjöskogens naturreservat har slyröjning genomförts och några större träd har tagits mer för att gynna ekar, äldre tallar och små våtmarker och därmed den biologiska mångfalden. Stormen Alfrida medförde mycket arbete med att röja träd som fallit över spår och ledningar i skogen. De två stora klimatinvesteringarna i Bergtorpskärrer och Långsjöbadet pågår. Starten av båda projekten försenades på grund av de svåra markförhållandena.

Komprimerade skräpkorgar, så kallade Big Bellys har placerats ut vid Herrängens gårds badbrygga och under sommaren genomfördes så kallad solstädning vid Långsjöbadet.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet uppfylls. Bedömningen baseras på att inriktningsmålen uppfylls helt.

Sedan majoritetens förslag till budget för kommunfullmäktige presenterades i oktober har informationsmöten hållits regelbundet för medarbetarna om den kommande nedläggningen av nämnden och bildandet av en ny nämnd och förvaltning tillsammans med Hägersten-Liljeholmen. Förändringen kommer att innebära ett bättre resursutnyttjande, samordningsvinster och förstärkt service till invånarna. Som alla förändringar så har även denna inneburit att en viss turbulens har uppstått i organisationen. Ett antal chefer och medarbetare inom berörda områden har med anledning av den kommande förändringen sökt nya arbeten och lämnar förvaltningen.

Förvaltningen avslutar året med ett underskott 4,2 mnkr mot budget. Det har pågått ett intensivt arbete inom samtliga verksamheter för att bedriva en verksamhet inom tilldelad budgetram. Förvaltningen har identifierat flera ekonomiska utmaningar under 2019 som också till en del påverkat måluppfyllelsen. Enheter som prognostiserade underskott har tagit fram åtgärder för att minska eller eliminera budgetunderskottet. Åtgärderna har haft önskad effekt på flera områden samtidigt som nya uppmaningar har uppstått. Vissa åtgärder kommer att ge effekt först 2020.

Den totala sjukfrånvaron har ökat och ligger på 8,5 procent och korttidsfrånvaron på 2,4 procent. Förvaltningen har förstärkt förmånerna för friskvård och hälsa med en friskvårdssubvention som 200 av förvaltningens drygt 780 medarbetare tagit del av. Under hösten genomfördes hälsodagar med inspiration, föreläsningar och prova-på-pass i samarbete med idrottsförvaltningen. För att förebygga sjukskrivning och stödja processen för snabb återgång i arbete har rehabiliteringsutbildningar genomförts. Arbetet med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare har startat och arbetet med att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare har fortsatt.

Digitala verktyg införs i verksamheterna. Fler använder Ipads vilket underlättar användningen av verksamhetssystem och innebär en kvalitetssäkring genom att personalen kan läsa brukarnas dokumentation i realtid. Möjligheten att göra digitala inköp av till exempel livsmedel till brukarna utreds. Medicinskåp med digitala läs på vård- och omsorgsboendet innebär en säkrare medicinhantering. Några av förvaltningens medarbetare är engagerade i projektet modernisering av sociala system.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet *En modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla* har uppnåtts. Bedömningen grundas på att tre av fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts.

Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas närmare under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort* har uppnåtts. Bedömningen grundas på att sju av åtta KF-indikatorer har uppnåtts helt medan en inte har uppnåtts. Samtliga KF-aktiviteterna har genomförts. Underliggande nämndmål har uppnåtts.

I Älvsjö ska alla invånare kunna växa och få en ökad självständighet. Insatser ska genomföras på ett rättssäkert och respektfullt sätt med den övergripande målsättningen att erbjuda en förändrad livssituation. För att stärka möjligheterna för människor med olika behov att bli självförsörjande deltar förvaltningen i flera olika samverkansforum. Förvaltningen har genom sina arbetskonsulenter intensifierat samarbetet med bland annat Jobbtorg och det lokala näringslivet. Det har resulterat i att fler har kommit ut på den reguljära arbetsmarknaden vilket har lett till egen försörjning.

Vi har sett ett ökat inflöde till budget- och skuldrådgivarna som med goda resultat har arbetat med brukares möjligheter till skuldsanering vilket sannolikt lett till ett minskat inflöde till ekonomiskt bistånd. Det goda resultatet som både budget- och skuldrådgivare och enheten för ekonomiskt bistånd visar är också ett viktigt vräkningsförebyggande arbete då en stabil ekonomi är en förutsättning för att behålla ett boende.

En resurs har avsatts för att arbeta med de unga vuxna som har kommit till Sverige som ensamkommande barn men som nu har blivit vuxna. Med en specialiserad kompetens mot denna målgrupp är målet en likvärdig handläggning som leder till en ökad självständighet genom bland annat egen försörjning och boende.

Förvaltningen har fortsatt att ta emot praktikanter från högskola och studenter som har sin verksamhetsförlagda utbildning i Älvsjö. Förskolorna har under perioden tagit emot trettiofyra studenter, främst från Stockholms universitet och Södertörns högskola, som har sin verksamhetsförlagda utbildning förlagd (VFU) till Älvsjö. Socialtjänsten har tagit emot fyra praktikanter och avdelningen för samhällsutveckling har haft två. Förvaltningen tillhandahåller även

andra praktikplatser. Avdelningen utförare egen regi har under året tillhandahållit praktikplatser till tjugonio undersköterskestudenter.

Älvsjö stadsdelsförvaltning kommer tillsammans med Hägersten-Liljeholmen och Skärholmens stadsdelsförvaltningar ingå i ett så kallat VFU-kuster i samarbete med Stockholms universitet från 2020. Syftet med kuster är att stadens stadsdelar dels gemensamt ska effektivisera och professionalisera mottagandet och utbildandet av VFU-studenter, dels för att marknadsföra staden som arbetsgivare. Älvsjö stadsdelsförvaltning har påbörjat planeringen tillsammans med Hägersten-Liljeholmen inför införandet av den nya organisationen.

Dagliga verksamheterna har under året marknadsfört sin verksamhet och ändrat rutiner och bemanning. Detta har resulterat i en högre nyttjandegrad av verksamheterna och vissa delar av verksamheterna är nu fulltaliga.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1 %			1,2 %	1 %	2,8 %	2,8 %	VB 2019
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,97 %	1,35 %	1 %	0,97 %		1,6 %	1,6 %	VB 2019
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,67 %	0,73 %	0,62 %	0,69 %		1,1 %	1,1 %	VB 2019
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	3 st	0 st	3 st	6 st		9 st	1 050 st	VB 2019
Analys								
När förvaltningens brukare som uppstår ekonomiskt bistånd aktualiseras hos Jobbtorg för ett Stockholmsjobb är det Jobbtorg som bedömer och verkställer tillsättningen av dessa tjänster. Under året har Jobbtorg bedömt att enbart tre av de brukare som aktualiserats hos dem varit redo för denna form av anställning eller att de inte har passat in på de arbetsplatser som Jobbtorg har att erbjuda.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	87			80		82 st	9 000 st	VB 2019
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	13			12		13 st	1 050 st	VB 2019
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	39			36		35	Tas fram av nämnden	VB 2019
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	83 st	35 st	48 st	72 st		80 st	9 000 st	VB 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med samhällsvägledning för nyanlända, med särskilt fokus på att ge kunskaper om bostadssituationen.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna stärka samverkan kring personer med olika funktionsnedsättningar och förbättra målgruppens möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Goda relationer med lokala näringslivet förbättrar möjligheterna till jobb för unga, nyanlända samt personer med funktionsnedsättning.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att bjuda in det lokala näringslivet till samverkan. Den interna samverkan är viktig för att nå det förväntade resultatet.

Förväntat resultat

- Fler möjligheter till jobb har skapats för unga, nyanlända och personer med funktionsnedsättning oavsett kön.
- Goda relationer med företagare i Älvsjö.

Analys

Samverkan

Förvaltningen har under året stärkt resurserna till arbetsmarknadsåtgärder och arbetar mer intensivt med arbetsmarknadsinsatser och feriejobb. För att kunna erbjuda olika former av åtgärder samverkar vi med flera olika aktörer bland annat med Delegationen unga i arbete (DUA) som även omfattar nyanlända i etablering. Samverkansavtalet gäller året ut och revideras vid behov. Förvaltningen har regelbundna gemensamma ärendedragningar med DUA liksom med Jobbtorg Stockholm.

Arbetskonsulenterna har besökt olika arbetsplatser i närområdet och en sammanställning pågår av arbetsgivare som är intresserade av att samarbeta med förvaltningens socialtjänst. Sedan maj 2019 kan vi bevilja kortare praktikplatser om högst tre månader, inför att en anställning ska påbörjas.

Feriejobb

I år sökte cirka 400 ungdomar feriejobb under sommarlovet, vilket är färre än förra året. Förvaltningen höjde ambitionen från sextio anställningar år 2018 till åttio anställningar i år. Nittiosju platser togs fram och åttio anställningar tillsattes med Älvsjöungdomar. Feriejobben erbjöds till ungdomar som aldrig har haft feriejobb tidigare och till de prioriterade grupperna som är unga som lever i familjer med långvarigt bidragsberoende, ensamkommande ungdomar samt ungdomar med funktionsnedsättning. Av anställningarna i förvaltningen gick trettiofyra till de prioriterade målgrupper varav sjutton till ungdomar med funktionsnedsättning. De övriga sjutton platserna tilldelades andra stadsdelsförvaltningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska bjuda in det lokala näringslivet för att förbättra möjligheterna till jobb för Älvsjöborna.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

I Älvsjö är människor oavsett kön självförsörjande och vägen till arbete är kort.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser. Den enskilde är delaktig och har inflytande i sitt ärende och över det stöd som ges. All utredning inom ekonomiskt bistånd sker med hög rättssäkerhet utifrån likabehandlingsprincipen. Förvaltningen arbetar för att Älvsjöborna blir självförsörjande, till exempel genom att stärka resurserna för arbetsmarknadsåtgärder och samverka med Jobbtorg Stockholm, det lokala näringslivet och andra berörda parter. Förvaltningen deltar i ett pilotprojekt för sjukskrivna personer med Finansiell Samordning (FINSAM). Förvaltningen arbetar även vräkningsförebyggande och med budget- och skuldrådgivning. För att beakta barnrättsperspektivet görs bland annat barnkonsekvensanalyser. Genom strukturerad samhällsvägledning får nyanlända möjlighet att etablera sig i samhället. Förvaltningen erbjuder ett gott bemötande samt arbetar förebyggande och bedriver en uppsökande verksamhet.

Förväntat resultat

- Kvinnor och män har samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete
- Färre kvinnor och män i Älvsjö är beroende av ekonomiskt bistånd.
- Fler ungdomar och personer som står långt från arbetsmarknaden får arbetsmarknadsinsatser.
- Barnrättsperspektivet har genomsyrat förvaltningens verksamhet i handläggning, beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet.

Analys

Ekonomiskt bistånd

Inflödet av ansökningar om ekonomiskt bistånd till mottagningen har ökat jämfört med år 2018, vilket beror på att stadsdelen växer. Utöver det har enheten tagit över cirka 30 ensamkommande som fyllt 18 år från enheten för barn och familj. Mottagningen har under året inlett 217 utredningar vilket är 39 utredningar fler än året innan.

Totalt 96 hushåll som mottagningen har tagit emot under året har överförts till utredningsgruppen. Det motsvarar cirka 44 procent. Under 2018 överfördes cirka 50 procent av hushållen från mottagningen. Enheten har avslutat 247 hushåll under året vilket är 85 hushåll fler än förra året. Av dessa har 36 fått arbete, 16 studerar och 10 har fått sjuk- eller aktivitetsersättning. Resultatet beror på att enheten har utvecklat arbetet med arbetsmarknadsåtgärder samt stärkt samverkan med Jobbtorg, Samordningsförbundet och det lokala näringslivet. Enheten består också av erfarna socialsekreterare som under året har haft en rimlig arbetsbelastning och som kunnat lägga mer tid till förändrings- och motivationsarbete. Det har gjort att antal hushåll som varit aktuella på enheten legat på en stabil nivå trots det stora inflödet i

mottagningen.

Samverkan

Förvaltningen har varit pilotstadsdel för Aktivitetsplatsen tillsammans med Skärholmen. Aktivitetsplatsen drivs av Samordningsförbundet Stockholm och erbjuder förrehabiliterande insatser till personer som står långt från arbetsmarknaden. Aktivitetsplatsen kom igång under juni månad. Cirka 20 brukare har deltagit eller deltar fortfarande i aktivitetsplatsen. En uppföljning av aktivitetsplatsen kommer att ske i början av år 2020.

En socialsekreterare från utredningsgruppen har ingått i Finsamteam sedan maj 2019. Finsamteam drivs av Samordningsförbundet via Jobbtorg. Målgruppen är personer i behov av samordnade insatser. I teamet ingår region Stockholm, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Jobbtorg.

Budget- och skuldrådgivning

Budget- och skuldrådgivningen har under hela 2019 upplevt ett ökat inflöde av nya ärenden. Detta har särskilt märkts på den öppna mottagningen, dit Älvsjöborna utan föransökan kan komma för att träffa en rådgivare för att få stöd i budget- och skuldfrågor. I år har 123 nya ärenden öppnats och rådgivarna hade i december 84 öppna ärenden varav 40 gällde kvinnor och 44 män. Av aktuella ärenden hör 37 procent till den främst prioriterade målgruppen barnfamiljer. Hittills har 43 personer fått stöd att ansöka om skuldsanering, 25 av dessa har beviljats sanering medan 7 fått avslag.

En anledning till det stora inflödet av nya ärenden är den lättade lagstiftningen kring skuldsanering som lett till en ökning av sökande i hela landet. En annan anledning är rådgivningens utökade tillgänglighet, den öppna mottagningen och korta väntetider.

Rådgivningen har kunnat erbjuda de väntetider vi åtagit oss. Utifrån vårt uppdrag i budget 2019 att utöka tillgängligheten samt inkomna synpunkter från våra invånare, så fattades beslut om att under året att prova utökad öppettid för öppen mottagning - från klockan 8.00. Försöket har inte genererat några stora mängder tidiga besökare men ses som lyckat utifrån att vi kunnat erbjuda en utökad service i form av högre tillgänglighet för personer som av olika anledningar behöver en tidig morgontid.

Åtagandet kring likställighet har vi arbetat med genom att rådgivarna deltagit i stadens handledning för budget- och skuldrådgivare, varit med i de mindre ärendegrupperna för stadens rådgivare, gått på de olika föreläsningar och utbildningar som bland annat Konsumentverket bjuder in till samt genom att enhetschef deltar i chefsnätverket för budget- och skuldrådgivning i staden. Likställighetsprincipen är en viktig del av kommunallagen då våra invånare ska kunna förvänta sig likvärdig service oavsett var de söker hjälp i staden.

Daglig verksamhet

Långsjöns utegrupp har utvecklat sin organisation så att plats kan erbjudas omgående när behov finns av att välkomna nya deltagare.

Socialpsykiatrin fokuserar på att nå ut till fler brukare och ökar satsningen på den öppna verksamheten genom sysselsättningsenheten Rondellen. En viktig del är att locka yngre deltagare och utveckla verksamhetens inriktning och grupper genom att informera om att verksamheten inte enbart sysslar med klassiskt hantverksinriktad verksamhet utan även satsar på att motivera till friskvård. De besöker bland annat simhallar och gym ute i samhället.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Daglig verksamhet informerar om möjligheten till sysselsättning i utegruppen genom öppet hus.	2019-01-01	2019-11-30	
✓ Förvaltningen ska stärka sitt arbete med arbetsmarknadsåtgärder.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska stärka sitt arbete med budget- och skuldrådgivning med fokus på ökad tillgänglighet och likställighet.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Långsjöns utegrupp organiseras så att ny brukare kan erbjudas plats omgående.	2019-01-01	2019-10-31	

Nämndmål:

Nyanlända i Älvsjö har goda förutsättningar att integreras i samhället.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Samhällsvägledningen utgår från besökarens fråga och egenmakt och ska ge hjälp till självhjälp. Besökaren får vägledning och stöd utifrån metoden motiverande samtal (MI). Utvecklingsarbetet sker i samarbete med andra medborgarkontor i staden och berörda fackförvaltningar. Samverkan sker också internt inom förvaltningen och med föreningar i stadsdelen.

Förväntat resultat

- Medborgarkontorets öppettider och service har utökats
- Nyanlända kvinnor och män som flyttar till stadsdelen har fått ett personligt erbjudande om samhällsvägledning
- Förvaltningen har ett aktivt samarbete med föreningar som verkar för integration.

Analys

Samhällsvägledning för nyanlända

Samhällsvägledning erbjuds alla invånare på medborgarkontoret med särskilt fokus på stöd i etableringen för nyanlända. Inbjudan till samhällsvägledning på olika språk har skickats till alla nyanlända som flyttat till Älvsjö. Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit fram ett informationsmaterial om stadsdelsförvaltningarnas samhällsvägledning som har använts för att informera i stadsdelen. Besöksfrekvensen har varit hög med besökare från Älvsjö, men också besökare från andra delar av staden. För att ytterligare förstärka tillgänglighet, service och kompetens utökades öppettiderna i januari och bemanningen förstärktes med en ny samhällsvägledare. I samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen fick en ung nyanländ person arbete som IT-värd med handledningsstöd.

Myndigheters alltmer digitaliserade arbetssätt ställer nya krav på de som söker och får stöd och insatser. Medborgarkontoret erbjuder därför kostnadsfria besöksdatorer och hjälp att förstå och möta dessa krav. Biblioteket i direkt anslutning till medborgarkontoret har, i samarbete med Röda Korsets volontärer, erbjudit läsläsning för barn och unga i medborgarkontorets lokaler en gång i veckan. När Arbetsförmedlingen under året drog ner på sin service, ledde det till ett ökande antal besök och frågor om att söka arbete, ersättnings- och arbetsmarknadsfrågor. Efter att förvaltningen lyfte detta i stadens nätverk har ett klagörande av roller och uppdrag mellan Arbetsförmedlingen och stadens medborgarkontor tydliggjorts.

Medborgarkontoret förde under en månad statistik över alla vägledningsbesök. Mätningen avsåg antal frågor som hanterades vid varje tillfälle eftersom besökarna ofta behöver vägledning inom flera områden. Samhällsvägledarna gav stöd till besökare i över 800 ärenden under en månad. Av dessa var 53 procent vägledning till kvinnor och 47 procent vägledning till män. De frågor som dominerade var stöd i att hantera digitala myndighetsärenden, frågor om stöd och service från socialtjänsten, vägledning kring förskola, stöd från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.

Utveckling av bostadsvägledningen för nyanlända har varit prioriterad. Samhällsvägledarna har löpande gett besökare stöd i bostadsvägledning och bostadssök genom att till exempel visa hur man söker lediga bostäder på olika bostadsförmedlingar och andrahandskontrakt på Blocket. Det har varit viktigt att ge nyanlända en realistisk bild av bostadssituationen i Stockholm och att stödja dem att söka boende på andra orter.

Utveckling av metoder för stödet till nyanlända har skett i samverkan bland annat inom arbetsmarknadsförvaltningens nätverk och med det lokala föreningslivet.

Samhällsvägledningen har bistått arbetsmarknadsförvaltningen i utredningen om inrättande av etableringscentrum i staden för att med samlad kompetens och resurser stödja nyanlända och korta vägen till egen försörjning och etablering.

Nyanlända gymnasieungdomar

Fältgruppen har under året haft kontakt med Stadsmissionen som har haft två boenden för nyanlända i gymnasieåldern i södra Älvsjö. Gruppen har inventerat behovet av fältassistenter närvaro och har även planerat in tillfällena att genomföra aktiviteter tillsammans med ungdomarna i boendena för att skapa och upprätthålla relationer. Aktiviteterna kunde inte genomföras eftersom Stadsmissionen inte kunde närvara vid tillfällena vilket var en förutsättning för att genomföra aktiviteterna.

Nyanlända barn och föräldrar

Öppna förskola har bidragit till att ge förutsättningar till nyanlända att integreras i samhället genom att informera om sin verksamhet vilket bland annat har skett i samarbete med BVC-mottagningen i Älvsjö. Öppna förskolan har också bidragit till stöd i föräldraskapet. För att bättre informera gruppen nyanlända har öppna förskolan översatt informationsmaterial på flera olika språk som berättar om verksamheten och fördelen med att skriva in barn i förskolan.

Förvaltningen har erbjudit föräldrautbildning särskilt riktad till nyanlända föräldrar och arbetade då uppsökande för att på flera språk bjuda in och möta frågor. Föräldrautbildningen fick dock ställas in på grund av för få anmälda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att stadsdelsförvaltningen har fått underlag över	100 %	80 %	20 %			100 %		VB 2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
inflyttade till stadsdelsområdet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbetet med föreningar och andra aktörer för att underlätta för nyanlända att komma in i samhället.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan för 2020.			
✓ Förvaltningen ska i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen återigen erbjuda en ung nyanländ person arbete som it-värd på medborgarkontoret.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska samverka internt för att utveckla arbetet med mottagande av nyanlända.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska stärka sitt vräkningsförebyggande arbete genom att rekrytera en bostadskonsulent.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska utveckla arbetssätt för att nå nyanlända kvinnor och män med erbjudande om samhällsvägledning.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.			
✓ Förvaltningen ska utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.			
✓ Medborgarkontorets öppettider och bemanning ska utökas och fler IT-platser ska erbjudas besökarna.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* delvis har uppnåtts. Bedömningen grundas på att en KF-indikatorer prognostiseras att uppnås helt och fyra delvis uppnås samt att KF-aktiviteterna genomförs. Vi gör bedömningen att underliggande nämndmål har uppnåtts.

Trygghetsarbetet

Att arbeta förebyggande och med trygghet är prioriterat i Älvsjö. En ny avdelning inrättades i början av året där preventionen med fältassistenter och preventionssamordnare, fritidsverksamheterna och stadsmiljöfrågor samlades kring kärnfrågan trygghet. Ett av de första uppdragen var att genomföra en trygghetsdag tillsammans med andra myndigheter och organisationer som arbetar förebyggande för ett tryggare Älvsjö. Just nu pågår planeringen för

Trygghetsdagen 2020.

Flera trygghetsinvesteringar har genomförts i parkerna kring Älvsjö centrum. Det handlar bland annat om bättre belysning, nya utegym och konstgräs på mindre bollplaner. Syftet är att locka fler till parkerna både dag- och kvällstid.

Trygghetsvandringar har genomförts under sommaren och hösten kring Älvsjö centrum. De har resulterat i flera synpunkter som har åtgärdats eller planeras att genomföras av trafikkontoret, stadsdelsförvaltningen eller respektive berörd fastighetsägare.

Trygghetsvandringen för ungdomar är en möjlighet för förvaltningen att engagera våra ungdomar och ge dem möjlighet att engagera sig i och påverka sin närmiljö där de bor och vistas. Att trygghetsvandra med våra unga ger oss möjlighet att lyssna och ta tillvara deras åsikter och förslag. Förvaltningens tobaks- och folkölstillsyn tillhör kvantitativt och resultatmässigt de främsta i staden.

Städningen i parker och tömning av parkernas skräpkorgar har fungerat bra, med undantag av den varmaste perioden vid Långsjöbadet, då avtalad städning visade sig otillräcklig.

Fritidsverksamheten

En bra fritidsverksamhet är en god grund för trygga barn och ungdomar. Både parkleken och Ungdomens hus är välbesökta verksamheter. I parkleken är det fler flickor än pojkar som besöker verksamheten och på Ungdomens hus så är det i stort sett lika många flickor som pojkar som är aktiva och delaktiga. Fritiden arbetar aktivt med Mentorerna i våldsprevention, MVP, för att skapa en trygg miljö för ungdomar både i och utanför skolan. Det förebyggande arbetet bedrivs i samarbete med skolan, fritidsverksamheten, fältassistenter, preventionssamordnaren och polisen.

Lokal handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism

Handlingsplanen för arbetet mot våldsbejakande extremism uppdateras varje år och följs upp särskilt i samband med uppdateringen.

Arbetet mot våldsbejakande extremism sker i Älvsjö genom förebyggande arbete som föräldrastödsprogram (ABC och Komet) och MVP (våldsförebyggande och normkritisk utbildning) som används både i våra skolor och på Ungdomens hus.

Vi arbetar också kontinuerligt med att uppdatera lägesbilden genom våra trygghetsmöten varannan vecka då polisen och stadsdelen delar aktuell lägesbild. I dagsläget är det lite som pekar på att våldsbejakande extremism skulle vara förekommande i någon högre utsträckning i Älvsjö stadsdelsområde, vilket gör att arbetet med VBE inte har högsta prioritet bland medarbetarna. Ett av våra närmaste mål är att alla medarbetare ska genomföra webbutbildningen och att medarbetare även deltar i de utbildningar som anordnas av Stockholms stad. Kommande arbete är att löpande informera och följa upp alla verksamheters egna rutiner och att VBE tas upp på varje arbetsplatsträff.

Samverkan sker kring risker att radikaliserar eller tendenser till våldsbejakande extremism utifrån åsikter, symboler och klistermärken i verksamheter. Särskilt viktig i detta arbete är samverkan mellan skola, socialtjänst och polis och forum för sådan samverkan ska säkerställas. Detta tas upp på RoS möten, Trygg och säkerhetsråd samt andra forum.

Kunskapen om vem som samordnar VBE-frågorna är väl förankrad i förvaltningen. Skulle frågor uppstå vet medarbetarna vem man skall prata med.

Hot och våld i nära relationer

I samverkan med Hägersten-Liljeholmen och Skärholmens stadsdelsnämnder driver Älvsjö Relationsvårdscentrum Syd. Antal individer som söker och får någon form av insats har ökat. Sannolikt beror det på ökad tillgänglighet men också på att frågan om våld i nära relationer är mer uppmärksammat och att det finns fler verktyg för att upptäcka våld.

Utförare egen regi har under våren inventerat utbildningsnivån för frågor kring "Hot och våld i nära relationer". Samtliga chefer har under året genomfört socialstyrelsens webbutbildning inom området. Flera chefer och samordnare har påbörjat eller genomfört en tre-poängs utbildning inom hot och våld området under hösten. Inom några verksamheter har även personalen genomfört socialstyrelsens webbutbildning.

Som ett resultat av utbildningsåtgärderna har cheferna fått kunskaper i hur man kan stödja personal i svåra situationer. Rutiner har reviderats och kommunicerats till medarbetarna. Detta ger personalen större möjligheter att uppmärksamma risker för hot och våld i nära relationer. Genom ökade kunskaper och rutiner kan vi skapa ett arbetssätt där alla medarbetare kan och vågar identifiera risker eller hot och våld-situationer vilket skapar större trygghet för brukarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	15 %					100 %	100 %	2019
Analys Förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys innefattar pågående åtgärder som sträcker sig till den 30 juni 2020 varför de inte kan slutredovisas som klara. Det finns dock ingenting som pekar på att de inte kommer att genomföras inom utsatt tid. Beslutade åtgärder kommer att vara genomförda den 30 juni 2020. Förvaltningen bedömer därför att indikatorn kommer att uppfyllas.								
   Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	74 %	75 %	72 %	79 %		82 %	77 %	2019
Analys Andelen som känner sig trygga i sin stadsdel har sjunkit för såväl män som kvinnor jämfört med 2018, men är något högre än 2017. Variationen håller sig inom felmarginalen på 5,8 procentenheter.								
   Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	67 %	66 %	69 %	70 %		71 %	71 %	2019
Analys Andelen som tycker att det är rent och städlat har sjunkit jämfört med 2018, men är högre än 2017. Variationen håller sig inom felmarginalen på 5,8 procentenheter.								
   Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	67 %	65 %	71 %	75 %		71 %	71 %	2019
Analys Andelen som är nöjda med skötseln av parker har sjunkit jämfört med 2018, men är något högre än 2017. Se analys i texten.								
   Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	81 %	81 %	82 %			88 %	88 %	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Andelen som anser att Stockholm erbjuder en fin stadsmiljö har sjunkit jämfört med 2018 och 2017. Älvsjö stadsdelsförvaltning har begränsat inflytande över den allmänna stadsmiljön i Stockholm.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna utveckla samverkan mot våldbejakande extremism.	2019-01-01	2019-08-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna inventera behovet och lämplig geografisk placering av nya parklekar.	2019-01-01	2019-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna och de ekonomiska konsekvenserna för fler parklekar med djur i staden.	2019-01-01	2019-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna verka för att utreda vilka områden som kan läggas till - och utöka redan godkända områden – som platser där stadens ordningsvakter verkar för att skapa trygghet för medborgarna.	2019-01-01	2019-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och i samverkan med polis och fritidsverksamhet inrätta och bidra till lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys			
Stadsdelsförvaltningen har utvecklat samarbetet och kommer nu att skriva en samverkansöverenskommelse som förutom stadsdelsförvaltningen och polisen även innefattar utbildningsförvaltningen.			
  Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna till utveckling av Stockholms stadsmiljöer genom exempelvis brukaravtal för skötsel av parklekar eller stadsodling.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Barn och ungdomar i Älvsjö är aktiva och trygga i sina fritidsverksamheter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ungdomens hus

Ungdomens hus ska uppnå målet och de förväntade resultaten genom att erbjuda verksamhet för åldersgruppen 13-18 år. Grunden för verksamheten är att ungdomar själva har möjlighet att tillsammans med personalen planera och genomföra aktiviteter i en stimulerande och trygg miljö. Besöksstatistik och brukarundersökningarna visar att besöksfrekvensen ökar och att flickor är väl representerade i verksamheten. Ambitionen är att andelen flickor ska vara fortsatt hög. Fritidsledarna ska arbeta uppsökande på skolorna och motivera fler ungdomar att engagera sig i olika idrotts- och kulturaktiviteter med särskilt fokus på nyanlända. Ungdomens hus har också ambitionen att tillhandahålla läxhjälp. Fritiden anordnar även ett brett utbud av lovaktiviteter.

Det är centralt att i det förebyggande arbetet samarbeta med skolorna, fältassisterna, preventionssamordnaren och polisen. Arbetet med MVP (Mentorer i våldsprevention) ska utvecklas i samarbete med skolorna för att skapa en trygg miljö för ungdomar både i och utanför skolan.

Parkleken Kristallen

Parkleken ska uppnå målet och de förväntade resultaten genom att erbjuda verksamhet för alla barn och deras föräldrar. Grunden för verksamheten är att barnen själva har möjlighet att tillsammans med personalen planera och genomföra aktiviteter i en stimulerande och trygg miljö. Utemiljön i parkleken Kristallen är upprustad och tillgänglighetsanpassad och har ett särskilt fokus på natur och djurskötsel. Parkleken ska utvecklas ytterligare och eftersträva längre öppettider exempelvis genom att engagera föreningar med barn- och ungdomsverksamhet såsom Solberga bollklubb, scouterna med flera.

Besöksstatistik visar att besöksfrekvensen ökar och att flickor är väl representerade i verksamheterna. Ambitionen är att andelen flickor ska vara fortsatt hög och att även nå nyanlända barnfamiljer.

Förväntat resultat

- Antalet deltagare i fritidsverksamheterna ökar
- Nya målgrupper har attraherats av aktiviteterna
- Tillgängligheten har ökat
- Förvaltningen har vidareutvecklat arbetet med programmet Mentorer i våldsprevention (MVP).

Analys

Ungdomens hus och parkleken har haft ett brett utbud av aktiviteter. Parkleken har genomfört många kreativa aktiviteter för de lite yngre barnen och djurklubben har varit fullbelagd med kö. Även Ungdomens hus har haft ett brett utbud av aktiviteter men för de lite äldre ungdomarna upp till 18 år.

Antalet besökare på Ungdomens hus är fortsatt högt och verksamheten är uppskattad av ungdomarna. I den brukarundersökning som genomförts var majoriteten av de svarande flickor och hela 90 procent av flickorna och 85 procent av pojkarna var nöjda med verksamheten. Antalet besökare på parkleken är svårare att uppskatta då det är ett öppet område men vid särskilda event som till exempel Älvsjöfesten den 14 juni besökte fler än 600 personer området.

Lördagen den 19 oktober var det fest för ungdomar med funktionsvariationer på Ungdomens hus. "FUNKklubb" genomfördes inom ramen för "Fritid för alla", ett samarbete mellan ett flertal förvaltningar i Stockholms stad. Ett gott deltagarantal med bland annat musikframträdanden.

Under december förbereddes en flytt av Ungdomens hus och den 20 december flyttade man till öppna förskolans tidigare lokaler i förvaltningshuset på Älvsjö Stationsgata.

Arbetet med "Mentorer i våldsprevention (MVP)" har utvecklats och fler medarbetare inom och utom stadsdelsförvaltningen har utbildats i metoden. Arbetet med en sammanhållen

prevention, det vill säga att alla som arbetar med prevention ska ha samma utgångspunkter och grundbudskap, ska utgå från MVP och en långsiktig målsättning är att lägst enhetschefer ska ha fått en endags grundutbildning inom MVP.

Ett ledarskapsprogram för lokala ungdomar har genomförts av Ungdomens hus. Programmet har utgått från värderingar och grunder i MVP.

Fältassistenter har bidragit till trygga aktiviteter genom att i samverkan med Ungdomens hus planera och genomföra lovaktiviteter. Fält har även bjudit in deltagare från sitt eget nätverk att delta i dessa aktiviteter.

Samtliga i fältgruppen har genomfört hela MVP-utbildningen under hösten för att kunna delta som en aktör i MVP-arbetet och utgöra en stötspelare gentemot högstadieskolorna.

Fältgruppen har även använt sig av MVP dels i samverkan med fritiden på inskolningen för samtliga elever i årskurs 7 i de kommunala skolorna. Ett mer riktat arbete kring MVP har även skett i samverkan med Fält i Enskede Årsta Vantor för årskurs 8 från en av högstadieskolorna i stadsdelen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel ungdomar som är nöjda med Ungdomens Hus	89 %	85 %	90 %			85 %		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen erbjuder ett brett utbud av lovaktiviteter	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen erbjuder ungdomar läxhjälp	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen ska arbeta uppsökande för att nå nyanlända barn och ungdomar	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen ska inkludera barn och unga med funktionsnedsättning i egna kultur och fritidsaktiviteter.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Vuxna och barn som har utsatts för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser och utbildning inom verksamhetsområdet.

Förvaltningen driver Relationsvåldscentrum Sydväst (RVC) i samverkan med övriga stadsdelsförvaltningar inom region Sydväst, det vill säga Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen. Verksamheten är belägen i Skärholmen och omfattar både myndighetsutövning och utförande av insatser.

Kvinnor och män:

- som är utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld får stöd och skydd. Regionen arbetar uppsökande och har informationsinsatser till andra relevanta aktörer som möter målgruppen. Personer som har haft insatser från regionen på grund av våld i nära relation och/eller hedersrelaterat våld upplever att våldet upphör.
- erbjuds föräldrastöd för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck. De som brutit med sin familj får stöd att skapa nya nätverk efter avslutad placering.
- som utövar våld får stödinsatser för att upphöra med våldsutövandet. Arbetet utvecklas inom Relationsvåldscentrum Sydväst i samverkan med polis.

Förväntat resultat

- Medarbetare har ökad kunskap om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Minst 85 procent av dem som har haft en insats eller utredning genom Relationsvåldscentrum Sydväst upplever att allt våld har upphört efter avslutad utredning/insats.

Analys

Stadsdelen driver i samverkan med Hägersten-Liljeholmen och Skärholmens stadsdelsförvaltningar Relationsvåldscentrum Syd. När det gäller individer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck finns den länsövergripande verksamheten Origo som tillhandahåller stöd till barn, ungdomar och unga vuxna som är utsatta. När individer aktualiseras för hedersrelaterat våld och förtryck ger samverkan mellan stadsdelen och Origo möjlighet att ge rätt form av skydd och stöd för att förhindra fortsatt våldsutsatthet. Origo utbildar även personal inom såväl skola som socialtjänst för att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck vilket leder till att fler utsatta kan få hjälp.

Inventering av hur många som har genomfört olika utbildningar och kurser inom Hot och våld i nära relationer inom utförare egen regi har slutförts. Inventeringen har legat till grund för framtida kompetenssatsningar. Samtliga chefer har genomfört Socialstyrelsens webbutbildning om våld mot äldre. Några personer i verksamheten har under året genomfört samma utbildning för att säkerställa att medarbetare har kunskaper för att kunna uppmärksamma och hantera våld i nära relationer. Som ett resultat av genomförda utbildningar har man på Älvsjö servicehus och hemtjänst under hösten arbetat med Stockholm stads folder "Våldet går inte i pension" samt gjort den tillgänglig för brukare och deras anhöriga.

Flera chefer och samordnare har påbörjat eller genomfört en 3 poängs utbildning inom hot och våld under hösten.

Som ett resultat av utbildningsinsatserna har chefer fått kunskaper i hur man kan stödja personal i svåra situationer. Rutiner har reviderats och kommunicerats till medarbetarna. Detta ger personalen större möjligheter att uppmärksamma risker för hot och våld i nära relationer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetsätt utvecklas för att ge stöd till personer som brutit med sin familj utifrån att de utsatts för hedersrelaterat våld.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Stockholms stad är huvudman för Origo, en länsövergripande verksamhet vars uppdrag är att tillhandahålla stöd till personer som är utsatta för hedersrelaterat våld och att stötta socialsekreterare och andra tjänstemän i stadsdelar samt andra			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kommuner som ingår i samarbetet. Utveckling av arbetssätt sker i denna verksamhet och i samverkan med uppdragsgivarna. Samarbetet mellan parterna medför att stadsdelen kan tillgodogöra sig ny kunskap och arbetssätt för att kunna ge skydd, stöd och hjälp till personer i målgruppen.			
✓ För att mäns våld mot kvinnor ska upphöra arbetar Relationsvårdscentrum Sydväst med stadens övriga relationsvårdscentrum med att utveckla arbetssätt för att arbeta med våldsutövare.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Relationsvårdscentrum Sydväst utvecklar sina arbetssätt för att arbeta med såväl våldsutsatta som med våldsutövare. Arbetet sker i samverkan med andra relationsvårdscentrum inom Stockholms stad.			
✓ Förvaltningen ska genomföra Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska inventera redan genomförda utbildningar, kurser och kunskapsnivå om våld i nära relationer för att undersöka behovet av och genomföra nya utbildningar.	2019-01-01	2019-10-31	
✓ Förvaltningen ska stärka sin samverkan med Relationsvårdscentrum Sydväst.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Stadsdelen kommer i samarbete med Hägersten-Liljeholmen att stärka sin samverkan med Relationsvårdscentrum Sydväst under 2020 och följa upp såväl det ekonomiska utfallet för stadsdelarna samt resultat av insatser.			
✓ Relationsvårdscentrum Sydväst samverkar med de övriga relationsvårdscentrumen för att följa upp effekterna av sin verksamhet.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Älvsjö är en trygg och välskött stadsdel att bo och vistas i.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen har flera samverkansforum som arbetar för att öka tryggheten i stadsdelsområdet. Tryggt Älvsjö är en grupp med fastighetsägare och boendeföreningar i centrala Älvsjö och Solberga som träffas varje höst och planerar och genomför en trygghetsvandring med kommunpolis och trafikkontoret för att identifiera vad som behöver förbättras i stadsmiljön. Förbättring av belysningen i parker fortsätter tillsammans med trafikkontoret. Nämnden söker ytterligare medel för trygghetsskapande åtgärder under 2019.

Skötsel och städning av stadsdelens parker och naturområden följs regelbundet upp av förvaltningen tillsammans med entreprenören. Avtal, egenkontroll och de felanmälningar som kommer in ligger till grund för uppföljningen.

Förvaltningens trygghets- och säkerhetsarbete bygger på Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 samt på förvaltningens krisledningsplan. Trygghetshöjande insatser genomförs i samverkan med invånare, kommunpolis och andra aktörer i civilsamhället. Otrygga platser identifieras genom analys av stadens trygghetsmätningar, trygghetsvandringar och nätvandring. Förvaltningen arbetar även förebyggande genom till exempel tillsyn av folköl och tobak, fältverksamhet samt föräldrastödsprogram.

Förväntat resultat

- Upplevelsen av trygghet har ökat hos både kvinnor och män i Älvsjö
- Älvsjöbornas nöjdhet med städning och skötsel av parker har ökat
- Förvaltningen har höjt kompetensen vid krishantering
- Förvaltningen har genomfört stadens program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT).

Analys

Trygghetsinvesteringar

Nämnden har genomfört flera trygghetsinvesteringar under året. I Solbergaskogen har den lilla bollplanen fått konstgräs, ett utegym har anlagts och belysningen har förbättrats. I Standardparken nära Älvsjö centrum har belysning monterats. Parken Solbrännan har fått ett utegym, en grillplats och fler sittplatser för att locka olika kategorier av besökare. Ytterligare en entré har anlagts för att öka genomströmningen och buskage har glesats ut för bättre insyn. I lekparken Apelsinen fick bollplanen konstgräs i samband med den större upprustningen av parken. Konstgräset finansierades med trygghetsmedel. Den kompletterande belysningen till Prästgårdsparken har dock inte kunnat placeras ut, eftersom exploateringskontoret inte har påbörjat sin upprustning av parken.

Trygghetsarbetet

En trygghetsdag genomfördes i april på Älvsjö torg. Där medverkade polisen, stadens ordningsvakter, brandförsvaret, SL, MTR, Familjebostäder och JM. Från förvaltningen deltog personal från avdelningen för samhällsutveckling med bland andra fältassistenter och parkleken. Många Älvsjöbor uppskattade möjligheten att diskutera tryggheten i stadsdelen.

Trygghetsvandringar kring Älvsjö centrum och Prästgårdsgårde genomfördes i maj och november tillsammans med bland andra trafikkontoret och polisen för att gå igenom synpunkter som kommit in om dessa platser. En mindre medborgardialog genomfördes i skateparken Solbrännan i början av sommaren vilken resulterade i flera trygghetsåtgärder.

Förvaltningen har erbjudit föräldrastödsutbildningar till nyanlända, men på grund av lågt intresse kunde ingen kurs genomföras.

I slutet av året startade stadsdelsförvaltningen platssamverkan kring Älvsjö resecentrum och station tillsammans med kommunpolisen och övriga berörda parter. Arbetet har hittills fokuserat på en gemensam lägesbild och orsaksanalys. Förvaltningen har även deltagit på ett möte med hyresgästföreningen om trygghet och trivsel kring Kristalltorget i Solberga.

Solstädning har genomförts i populära picknickparker och vid Långsjöbadet. Det innebär att dessa parker under sommaren har städats även på helger vid vackert väder. Vid Långsjöbadet har dock mängden skräp ökat och den avtalade städningen visade sig vid några tillfällen vara otillräcklig.

Övrigt preventionsarbete

Tobaks- och folkölstillsyn i Älvsjö ligger i framkant såväl vad gäller kvantitet som kvalitet. Älvsjö stadsdelsförvaltning har under våren haft tillsynsbesök av Länsstyrelsen som bedömt att nämnden följer lagstiftningen i de delar som har granskats. Arbetet mot narkotika har skett på olika nivåer, bland annat genom en föräldraföreläsning som genomförts tillsammans med

polisen, Minimaria, Johan Skytteskolan och stadsdelsförvaltningen. Fältgruppens samordnare har under sitt uppdrag genomfört tillsyn och kontrollköp av folköl och tobak tillsammans med preventionssamordnaren.

Fältgruppen har tillsammans med representanter från våra högstadieskolor deltagit vid en nätvandring som initierats av polisen.

Fältgruppen samverkar med preventionssamordnare och kommunpolis exempelvis genom att tillsammans delta i trygghetshöjande insatser såsom trygghetsvandring för ungdomar, utifrån de två kommunala högstadieskolorna i stadsdelen. Det sker även en kontinuerlig samverkan där fältgruppen deltar i trygghetsmöten som initieras av stadsdelsförvaltningen där andra samverkansaktörer såsom preventionssamordnare, enhetschef för fritiden och parkintendent deltar. Ett annat forum som fält deltar vid är på helgutsättningsmöten som initieras av polisen och där andra samverkansaktörer såsom MTR-ordningsvakter, Stockholm stads ordningsvakter, Fältgruppen Enskede-Årsta-Vantör och polisens volontärer deltar.

I fältgruppens ansvar ingår bland annat att arbeta uppsökande på ungdomars arenor, vilket innebär att en stor del av arbetstiden är förlagt i olika delar av stadsdelen. Varje vecka uppdateras och förändras aktuella "hotspots" som fältgruppen har som fokusområden. Det sker utifrån vilka rörelsemönster som finns kring platserna, var det är aktivitet och varierar utifrån årstid. Skulle fältgruppen identifiera en plats som kräver mer omfattande analys och kartläggning så prioriteras det i största mån utifrån gruppens resurser. Kartläggningen innefattar att inhämta information, observera, identifiera risk- och skyddsfaktorer som förekommer på platsen för att därigenom skapa en mättad lägesbild. Syftet är att synliggöra pågående mönster och komma med förslag på åtgärder som utförs av andra eller i samverkan med andra aktörer. Fältgruppens uppsökande arbete är en viktig faktor i det trygghetsskapande arbetet i stadsdelen, då synlighet och tillgänglighet kan skapa en trygghetskänsla bland både målgrupp och övriga invånare.

Kommunikation och dialog

Fokus för kommunikationen har varit att bidra till att skapa en tryggare och mer levande stadsdel och lyfta fram det trygghetsarbete som utförs i Älvsjö. Målet är att Älvsjöborna upplever stadsdelen som trygg och levande. En viktig kanal för kommunikation är Facebook. Förvaltningen har idag drygt 1 000 följare, vilket är ökning med cirka 200 följare sedan förra året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska erbjuda föräldrastödsprogram för nyanlända föräldrar.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska genomföra stadens ANDT-program.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska genomföra utbildning i psykosocialt omhändertagande för att öka kompetensen hos stödpersonerna och stärka beredskapen i händelse av extraordinär händelse.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys			
Förvaltningen har gett Röda korset i uppdrag att under första kvartalet 2020 genomföra en utbildning i krisstöd för att stärka kompetensen och beredskapen hos stödpersoner inom stadsdelens POSOM-grupp inför en extraordinär händelse.			
✓ Förvaltningen ska i samverkan med kommunpolisen genomföra en trygghetsdag för Älvsjöborna.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska i samverkan med kommunpolisen genomföra en trygghetsvandring för ungdomar i stadsdelsområdet.	2019-01-01	2019-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska i samverkan med kommunpolisen och andra stadsdelsförvaltningar inom lokalpolisområdet Globen delta i nätvandring för unga flickor.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Förvaltningen ska revidera den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Ny belysning i Standarparken och Solbergaskogen.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Söka ytterligare medel för trygghetsskapande åtgärder i parker.	2019-01-01	2019-07-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige* har uppnåtts. Bedömningen grundas på att två av fem KF-indikatorer har uppnåtts helt och tre delvis. Nämndmålet har uppfyllts och av nämndens tre indikatorer har en uppnåtts helt och två delvis. Samtliga aktiviteter har genomförts. Bedömningen grundar sig även på förskolans kvalitetsredovisning.

Förskolans läroplansområden

Den 1 juli 2019 trädde den nya reviderade läroplanen i kraft och samtidigt ändrades befattningsbenämningen för chefer inom förskola till rektorer.

Under året har rektorerna och de pedagogiska ledarna deltagit vid två utbildningstillfällen som arrangerades av utbildningsförvaltningen om temat undervisning i förskolan. I juni genomfördes också Förskolesummit 2019 i samarbete med utbildningsförvaltningen. Där fick chefer och pedagogiska ledare under två dagar ta del av föreläsningar och work shops där en rad forskare inom förskoleområdet deltog. En av förskolecheferna deltar i en forskningscirkel och ytterligare fyra pedagogiska ledare deltar i en 7,5 poängs utbildning som också behandlar ämnet undervisning i förskolan. Förvaltningen har också genomfört en storföreläsning riktad till samtliga förskollärare och barnskötare om undervisningsbegreppet.

En gemensam målbild och strategi har tagits fram för det fortsatta arbetet med införandet av läroplanen. I oktober deltog samtliga pedagoger på en gemensam studiedag i samarbete med Förskola 21, som är en konferens- och mötesplats för alla som arbetar i förskolan. Årets teman var; undervisning i förskolan, barnkonventionen och förändringsledning som skapar likvärdighet. Studiedagen var ett led i förberedelserna inför att barnkonventionen blir svensk lag den 1 januari 2020.

Parallellt med de avdelningsgemensamma insatserna har också varje enhet genomfört insatser för att införa den nya läroplanen.

Digital kompetens

Samtliga förskoleenheter har startat arbetet med skolplattformens närvaro/frånvaro-system.

Fokus har varit att se över förskolornas olika rutiner och arbetssätt för att det nya digitala systemet ska fungera optimalt och bidra till minskat administrativt arbete för pedagogerna. Stadsdelens projektledare har även deltagit i det stadsdelsövergripande digitaliseringsnätverket. Där har stadsdelarna samarbetat med skolplattformens olika delar och gemensamt förberett delar av införandet. Nätverket har varit ett forum där representanter har haft möjlighet att diskutera framgångsrika arbetssätt. Önskemål och förbättringsförslag till it-leverantörerna har tagits fram.

Alla förskoleenheter har kommit i gång med det pedagogiska verktyget där de arbetar med sitt systematiska kvalitetsarbete. Två enheter har arbetat under hela föregående läsår och fyra enheter startade arbetet under våren. De två resterande startade under hösten. Utbildningar har genomförts.

Förberedelser för att börja använda skolplattformens övriga delsystem har pågått och nyckelpersoner utsetts. I augusti intensifieras arbetet. Under förskoleavdelningens gemensamma planeringsdagar i juni med rektorer och pedagogiska ledare togs en målbild och strategi fram där de olika förskoleenheternas behov av stöd och kompetensutveckling beskrevs.

Enligt läroplanen ska förskolan bidra till att utveckla barns digitala kompetens. Förskoleenheterna har i samarbete med projektledaren och medieteket utvecklat sitt arbete med digitala verktyg. Digitaliseringsnätverket har lyft fram flera goda exempel på arbetssätt som bidrar till ett gemensamt lärande. Exempel på detta fick stadsdelsnämndens ledamöter ta del av på en informationskväll då bland annat Green Screen-tekniken praktiserades.

Pedagogernas digitala kompetens har ökat. Det dagliga arbetet med frånvaro/närvaro (FNS) har bidragit till att fler pedagoger vågar och vill använda sina lärplattor som ett verktyg. Även pedagogernas kompetens att arbeta med digitala verktyg tillsammans med barnen utvecklas bland annat till följd av den goda tillgången till lärplattor.

Ledarskaps- och kompetensutveckling

Personal- och kompetensförsörjning är en av de viktigaste strategiska frågorna för förskolan de kommande åren. Den reviderade läroplanen föreskriver att det ska vara legitimerade förskollärare som ansvarar för undervisningen. Detta gör kompetensförsörjningsuppdraget än viktigare. Älvsjös förskolor har idag en relativt hög andel förskollärare och når stadens mål.

Flera övergripande kompetensutvecklingsinsatser har genomförts under året genom att barnskötare getts möjlighet att utbilda sig till förskollärare och de barnskötare som saknar barnskötarutbildning getts möjlighet att utbilda sig.

Förskolornas kockar genomgick under våren en utbildning i livsmedelshygien.

Samverkan

Förvaltningen har arbetat utifrån stadens riktlinjer för övergång mellan förskola och grundskola och har i samarbete med utbildningsförvaltningen tagit fram en lokal handlingsplan. Planen ska ge förutsättningar för barnens långsiktiga utveckling och lärande och de barn som behöver extra stöd ska prioriteras. Ett arbete med att revidera handlingsplanen påbörjades under hösten.

Förvaltningen samverkar med Skärholmens och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltningar för att tillhandahålla barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Öppna förskolan är en mötesplats för vuxna och barn och har ett viktigt uppdrag i kontakterna

med nyanlända vårdnadshavare och BVC-mottagningen i Älvsjö.

Förskoleutbyggnad

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts.

Enligt befolkningsprognosen ökar antalet barn i åldern 1-5 år i Älvsjö med cirka 70 barn från 2019 till 2022 och det huvudsakliga behovet av förskoleutbyggnad finns i kvarteret Kabelverket/Älvsjöstaden och Solberga. Under februari och mars startade tre nya förskolor; Mineralen, Viveln och Skattkistan och en ny avdelning i en befintlig förskola.

Förskolan Baltazar har på grund av utbildningsförvaltningens behov av plats avetablerats och ersattes av en ny förskola, Viveln. Förskolan Viveln har tre avdelningar precis som Baltazar hade. Förskolan Mineralen med fem avdelningar öppnade under mars för att möta det ökade behovet av förskoleplatser i området. Förskolan Skogsglantan, som ska avvecklas under januari 2020, har i mars månad bytt namn till Skattkistan och såväl personal som barn kommer att flytta till nya förskolelokaler i början av 2020. I slutet av året flyttade öppna förskolan sin verksamhet från förvaltningshuset till nya lokaler på Trollsländan. Detta för att ge plats för Ungdomens hus.

Förvaltningen har beställt förslagshandlingar från SISAB för att uppföra en ny förskola på den fastighet där förskolans Skogsglantan idag ligger.

Samtliga kommunala förskolor är tillgänglighetsanpassade.

Sommarkoloniverksamheten

Stadsdelsförvaltningarna har tillsammans planerat sommarkoloniverksamhet och tagit fram kollokatalogen som gavs ut på fjorton olika språk. I år kom 351 ansökningar in till Älvsjö stadsdelsförvaltning, vilket är en ökning med 59 ansökningar eller 17 procent jämfört med föregående år. Av de sökande var 231 flickor och 120 pojkar. Slutligen tackade 233 barn ja till den erbjudna platsen varav 145 flickor och 88 pojkar. I jämförelse med 2018 var det 28 fler barn som tackade ja till en plats.

Nitton Älvsjöbarn har deltagit i stadens kolloverksamhet för barn med funktionsnedsättning.

Olovlig frånvaro i stadsdelens skolor

Inom enheten för barn och familj har en sammanställning av elevers frånvaro tagits fram för stadsdelens skolor. Den visar att omfattningen av olovlig frånvaro är relativt låg. De barn och ungdomar som aktualiseras med anledning av en problematisk frånvaro utreds och i samverkan med skola, vårdnadshavare och eventuellt andra huvudmän kan de få stöd för förbättrad skolgång. Ett framgångsrikt arbetssätt med barn som har hög frånvaro är de terapihundar och familjebehandlare som är en del av förvaltningens öppenvård.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	42,3 %	2 %	40 %	41,7 %		41 %	41 %	VB 2019
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	89 %	87 %	92 %	90 %		90 %	90 %	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Utfallet för Älvsjö ligger en procentenhet under nämndens årsmål men är ändå tillsammans med Östermalm de högsta i staden. Föräldrar till flickor är något mer nöjda än föräldrar till pojkar.								
  Antal barn per grupp	16,4 barn/avd.			15,9 barn/avd.		16	16	VB 2019
Analys Förskolorna har skrivit in något fler barn under november och december för att klara barnomsorgsgarantin och öka sina intäkter.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,3 st			5,1 st		4,9	4,9	VB 2019
Analys Förskolorna har skrivit in något fler barn under november och december för att klara barnomsorgsgarantin och öka sina intäkter.								
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,8			3,6		3,8	3,8	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda sommarkolloverksamhetens avgiftsmodell, både gällande dygnsavgiften per barn och de inkomstspann som ligger till grund för de olika avgiftsnivåerna	2019-01-01	2019-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla arbetssätt och rutiner för att säkerställa att utbildningsnämndens samordningsansvar för elever med upprepad och längre frånvaro är väl fungerande oavsett huvudman	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Älvsjös förskolor ger alla barn de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolan ska uppnå målet och de förväntade resultaten genom att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa en likvärdig förskola som är trygg, säker och håller hög pedagogisk kvalitet, utifrån läroplanens mål och stadens skolprogram.

Kvalitetsredovisningen för 2018 visar att Älvsjös förskolor har goda resultat både i stadens förskoleundersökning och i utfallet av stadens kvalitetsindikator. I redovisningen har ett antal utvecklingsområden definierat och tre av har särskilt hög prioritet. Införandet av den nya läroplanen och undervisningsbegreppet, digitalisering och ökad likvärdighet.

Förskolan får en ny läroplan som träder i kraft den 1 juli 2019. Planen sätter bland annat fokus

på förskolläraernas ansvar för undervisningen och att utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla sin digitala kompetens. Förvaltningen har därför lyft fram dessa frågor tillsammans med naturvetenskap, matematik och språkutveckling som särskilt viktiga utvecklingsområden. Även resultatet i kvalitetsindikatorn stödjer denna prioritering. Detta kräver stora utbildningsinsatser. Vissa kommer att genomföras i samarbete med övriga stadsdelar och utbildningsförvaltningen och då är målgruppen förskolechefer och pedagogiska ledare. Förvaltningen kommer även anordna egna storföreläsningar för både barnskötare och förskollärare under våren.

Förvaltningen har anställt en projektledare för att leda arbetet med förskolans digitalisering. Projektledaren kommer vara ett viktigt stöd till såväl ledning som pedagoger för att utveckla sina arbetsätt.

Förväntat resultat

- Förskolorna uppfyller läroplansmålen genom att höja resultatet i stadens kvalitetsindikator
- Föräldrar till såväl pojkar som flickor i förskolan upplever att deras barn får möjlighet att utvecklas
- Föräldrar till såväl pojkar som flickor upplever att deras barn använder digitala verktyg för sitt lärande.

Analys

Nämndens mål täcker in den nya läroplanens fem områden; 1. Normer och värden, 2. Omsorg, utveckling och lärande, 3. Barns delaktighet och inflytande, 4. Förskola och hem samt 5. Övergång och samverkan med skolan. Målen täcker även in stadens skolprogram.

Förskoleenheterna har under november skrivit och lämnat sina kvalitetsredovisningar som på avdelningsnivå har analyserats och bedömts. En genomgång av redovisningarna visar att alla förskolor uppfyller läroplanens samtliga mål. Av den sammantagna redovisningen framgår att förskolorna på aggregerad nivå har höjt sitt resultat i stadens kvalitetsindikator. Det har dock inte varit fullt jämförbart med 2018, då kriterierna har reviderats utifrån nya läroplanen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel föräldrar som upplever att ens barn på förskolan ges möjligheter att utvecklas oberoende av kön.	93 %	91 %	94 %	94 %		94 %		2019
Analys Årsmålet för föräldrar till flickor uppnås medans för pojkar ligger utfallet något lägre. Målet är att utveckla förskolans lärmiljö så att miljön inspirerar och utmanar flickor och pojkar att bredda sina förmågor och intressen.								
 Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende omsorg, utveckling och lärande	83 %			84 %		84 %		2019
Analys Utfallet ligger något under nämndens årsmål men är näst högst i staden.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nöjda föräldrar i öppna förskolans brukarundersökning	98 %			96 %		96 %		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska i samarbete med utbildningsförvaltningen samordna barnens övergång mellan förskolans och skolans verksamheter.	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen ska i samverkan med utbildningsförvaltningen föra dialog kring resultatutvecklingen i förskolans kvalitetsredovisningar för att säkerställa och utveckla stadens systematiska kvalitetsarbete.	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen ska i samverkan med utbildningsförvaltningen genom Mediateket och IKT-enheten vara drivande i digitaliseringsarbetet inom förskolan.	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen ska identifiera eventuella brister i förskolors och förskolegårdars tillgänglighet och åtgärda dessa.	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningens öppna förskola ska arbeta uppsökande riktat till nyanlända småbarnsföräldrar.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet* har uppnåtts. Bedömningen grundas på att av de KF-indikatorer som har mätts under året har åtta uppnåtts helt, fyra delvis och en inte alls. KF-aktiviteterna har med undantag av två genomförts. Vi gör även bedömningen att fyra av fem nämndmål har uppfyllts helt och ett delvis.

Älvsjö stadsdelsförvaltning tillhandahåller stöd, skydd och service till stadsdelens invånare som är i behov av insatser för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Insatserna är individuellt utformade och den enskilde är delaktig och har inflytande över sitt ärende och det stöd som ges. Alla enheter inom socialtjänstavdelningen har utvecklat sitt ledningssystem, genomlyst sina processer och skapat rutiner för att kunna möta varje enskild brukares behov. Syftet är att säkerställa att förvaltningens myndighetsutövande arbete utgår från rättssäkerhet för individen, att de insatser som tillhandahålls är evidens- och kunskapsbaserade och att insatserna följs upp regelbundet så att de ger önskat resultat.

Enheten för vuxna visar det bästa resultatet i staden när det gäller avslutade insatser enligt plan. Den egna öppenvården inom enheten har bidragit till att detta resultat har varit möjligt

att nå. Enheten för ekonomiskt bistånd har med goda resultat arbetat med att hjälpa brukare att komma ut i självförsörjning. Enheten för personer med funktionsnedsättning har använt olika kommunikationsmetoder och verktyg för att skapa en ökad delaktighet och rättssäkerhet för brukare som har svårt att kommunicera. Enheten för barn och unga har utifrån identifierade brister och som ett led i kvalitetsarbetet fokuserat på sin internkontroll för att säkerställa rättssäkerhet för de barn, ungdomar och deras föräldrar som är i behov av stöd.

En boendeplan för personer med funktionsnedsättning har tagits fram tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen. Den är ett underlag till den övergripande boendeplanen i staden. Boendeplanen visar att det saknas boenden för personer med funktionsnedsättningar och att det finns behov av fler boendeformer inom regionen.

Utförare LSS och utförare socialpsykiatri arbetar för att skapa en aktiv fritid och främja en gynnsam hälsa. Dels utifrån de från de framgångsfaktorer som tagits fram i samarbete med idrottsförvaltningen samt genom aktiviteter som erbjuds på enheterna.

Stadsdelens dietist har under året informerat chefer inom verksamheterna inom LSS, socialpsykiatri och personligt stöd om kost, nutrition och måltidsupplevelsen samt kring utbildningsinsatser och föreläsningar som kan vara lämpliga för verksamheten. Verksamheterna har därefter planerat och genomfört utbildningar inom nutrition och kost.

Barns rättigheter

Förvaltningens verksamheter har under de senaste åren arbetat i stor utsträckning med barnrättsfrågor. Förvaltningens barnrättsamordnare har haft ett övergripande ansvar att bistå enheterna utifrån deras specifika uppdrag. Utifrån detta uppdrag har en arbetsgrupp med representanter för de myndighetsutövande enheterna bildats. Det har resulterat i att enheterna har tagit hänsyn till barns rättigheter i de beslut som kan komma att beröra ett barns situation. Enheten för funktionsnedsatta har tagit fram material som riktar sig till barn vars vårdnadshavare har kontakt med socialtjänsten och de har utvecklat kommunikationssätt med brukare som inte kan kommunicera på vanligt sätt, exempelvis har de kunnat genomföra Skypesamtal med placerade barn vid uppföljningar och på så sätt skapa en ökad delaktighet i vården.

Samverkan skola och socialtjänst

Samverkan är stark mellan socialtjänsten och skolan på olika nivåer och i olika sammanhang. Initiativ har tagits för att göra om samverkansforumet RoS till förmån för ett nytt forum, SSPF, med skola, socialtjänst, polis och fritid.

Förvaltningen har undersökt hur många flickor och pojkar som kan ha behov av att delta i skolsocialt stödteam och familjebehandlarna har varit med i planeringen hur arbetet med såväl allvarssamtal som skolsociala stödteam bäst organiseras. Det finns även ett internt samverkansforum när det gäller barn och familj. I och med att ansvaret för preventionssamordnare och fältassistenter tillsammans med fritidsverksamheten sedan i våras tillhör avdelningen för samhällsutveckling är samverkan och samordning extra viktig mellan socialtjänsten och dessa verksamheter för att säkerställa att barn och ungdomar får det stöd och de insatser de behöver. Fältassistenter och fritidsverksamheten samarbetar aktivt med skolorna i stadsdelen bland annat med utbildning i metoden MVP. Under hösten har förvaltningen fått positiv återkoppling från både skola och förskola om att samverkan med socialtjänsten har förbättrats, till exempel genom att de får återkoppling på de orosanmälningar som de har gjort.

Uppföljning allvarssamtal

Förvaltningen har inte kunnat genomföra allvarssamtal på det sätt som metoden är utformad och som innebär att polis ska närvara. Polismyndigheten har meddelat förvaltningen att de inte har resurser att i samverkan kunna genomföra denna form av samtal. Enheten för barn och familj inom socialtjänsten träffar emellertid samtliga barn och ungdomar tillsammans med deras föräldrar när en anmälan om misstanke om brott kommer in till förvaltningen.

Programmet för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Programmet används som ett styrdokument och tas upp på arbetsplatsträffar för att fortsätta implementeringen av programmet.

Inom verksamheterna används nya metoder och digitala hjälpmedel för att kommunicera med personer med funktionsnedsättning vilket ger brukaren ökad möjlighet att kunna påverka och vara delaktiga i de beslut som kan komma att påverka den enskilda människans livssituation.

Samverkan med råden har utvecklats. Förvaltningen har tagit fram en ny rutin för hur ärenden till pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta ska hanteras för att öka deras delaktighet tidigt i hantering av remissvar och ärenden till stadsdelsnämnden. Samverkan med råden har skett på olika sätt under året. Till exempel har en workshop genomförts tillsammans med rådet för funktionsnedsatta inför arbetet med verksamhetsplanen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Perio dens utfall VB 2018	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedöms ha skyddsbehov som har kunnat placeras under trygga förhållanden	100	100 %	100 %			100 %	100 %	VB 2019
   Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	80,9 %	80,9 %	81 %	80,9 %		84 %	84 %	VB 2019
Analys								
Orsakerna till att enheten inte når målet kan vara flera. Exempelvis kan det bero på att arbetsbelastningen är hög och att socialsekreterarna därmed har begränsat utrymme att arbeta med förändring och att det finns begränsade möjligheter att erbjuda insatser utifrån individuella behov på grund av öppenvårdens små resurser. Det kan leda till att behoven kvarstår och att ärenden därmed återaktualiseras. Utfallet har dock förbättrats sedan terial 1 2019.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	92 %	93 %	94 %	97 %		91 %	Öka	2019
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	96 %	100 %	92 %	96 %		91 %	Öka	2019
   Andel brukare som trivs - funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	86 %	90 %			80 %	80 %	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri	25	16,67 %	33,33 %	57,89		25 %	25 %	2019
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	71,4 %	72,2 %	70 %	55,6 %		50 %	42 %	VB 2019
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avväjas	100 %					50 %	tas fram av nämnd	VB 2019
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	100 %	73 %	95 %		90 %	90 %	2019
Analys I de verksamheter som drivs i egen regi uppnås årsmålet med ett utfall om 92 procent. Skillnaden mellan män och kvinnor kan förklaras med att det finns studier som visat skillnader mellan män och kvinnor när det gäller gynnande beslut och antal beviljade timmar för män jämfört med kvinnor.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	75 %	69 %	83 %	78 %		78 %	78 %	2019
Analys Inom de verksamheter som drivs i egen regi är utfallet 80 procent och därmed över målet.								
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	77 %	81 %	74 %	78 %		80 %	80 %	2019
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god				84,1 %			-	2019
Analys Stockholmsenkäten genomförs först 2020.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				64 %			-	2019
Analys Stockholmsenkäten genomförs först 2020.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				97 %			-	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Stockholmsenkäten genomförs först 2020.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak				92 %			-	2019
Analys Stockholmsenkäten genomförs först 2020.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld							-	2019
Analys Stockholmsenkäten genomförs först 2020.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen							-	2019
Analys Stockholmsenkäten genomförs först 2020.								
  Antal vräkningar som berör barn	0					0	tas fram av nämnd	VB 2019
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	72 %	71 %	76 %	85 %		92 %	92 %	2019
Analys Egen regis verksamheter har ett resultat på 90 procent.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasieskolan.	2019-01-01	2019-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att barnskötare, socialsekreterare och medarbetare inom äldreomsorgen erbjuds vidareutbildning och kompetensutveckling.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna och civilsamhällets aktörer utveckla hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättningar.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp konsekvenser av nya utskrivningsregler för brukare som kommer från slutenvård.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av gällande riktlinjer med inriktning att alla stadsdelsnämnder ska inrätta lokala operativa samverkansforum för samverkan mellan skola, socialtjänst och polis.	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med landstinget utveckla en stadsövergripande handlingsplan för att förebygga självmord.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda en komplettering av stadens relationsvårdcentrums verksamhet så att den även inkluderar stöd till barn som upplevt våld.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om det är möjligt att utveckla boendestöd inom missbruksområdet.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka möjligheter det finns och vilka insatser som skulle krävas, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten och inte våldsutövaren som bor kvar i det gemensamma boendet.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av riktlinjerna för hur socialtjänsten agerar när ett barn eller en ungdom stängs av från skolan med sikte på snabbare insatser.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn avseende stadens ungdomsmottagningar gällande bland annat organisation och huvudmannaskap.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att införa kompetenshöjande insatser om könsstymning genom att införa en särskild utbildning som riktas till personal inom skola, vård och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31	
! Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetssätt för att säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis ska hållas inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått eller misstänks ha begått brott.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen har inte kunnat genomföra allvarssamtal på det sätt som metoden är utformad och som innebär att polis ska närvara. Polismyndigheten har meddelat förvaltningen att de inte har resurser att i samverkan kunna genomföra denna form av samtal. Enheten för barn och familj inom socialtjänsten träffar emellertid samtliga barn och ungdomar tillsammans med deras föräldrar när en anmälan om misstanke om brott kommer in till förvaltningen.			

Nämndmål:

I Älvsjö får barn och familjer som är i behov av stöd insatser i tid. Insatserna präglas av hög kvalitet, rättssäkerhet och kunskapsbaserade metoder.

 Uppfylld delvis

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser. Den enskilde är delaktig och har inflytande i sitt ärende och över det stöd som ges. Förvaltningens arbete med tidiga förebyggande insatser av preventionssamordnare, fältassistenter och ungdomsmottagning ska stärka barns och ungas skyddsfaktorer. Barn och unga i behov av stöd får insatser i tid och föräldrar får verktyg att klara sitt föräldraskap genom familjebehandling och föräldrastödsprogram. Genom olika arbetssätt stärks barn och ungas delaktighet i handläggningen och i det stöd som ges. Förvaltningen samverkar med interna och externa aktörer, så som polis, förskola, fritid och skola. Förvaltningen ska erbjuda ett gott bemötande samt arbeta förebyggande och bedriva en uppsökande verksamhet.

Förväntat resultat

- Barnrättsperspektivet har genomsyrat förvaltningens verksamhet i handläggning, beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet.
- Flickors och pojkars rätt till likabehandling och skydd mot diskriminering har säkerställts
- Samverkan har stärkts med interna och externa aktörer.
- Förvaltningen har infört arbetssättet sociala insatsgrupper.
- Inga barnfamiljer kända av socialtjänsten har vräcks.

Analys

Den kartläggning förvaltningen har gjort visar att antalet ungdomar som skulle kunna omfattas av det arbetssätt som sociala insatsgrupper använder är mycket få. Att skapa och införa sociala insatsgrupper i stadsdelen skulle vara mycket resurskrävande och bedömningen är att det för närvarande inte är möjligt att genomföra. Genom att samverka med stadsdelar som redan har sociala insatsgrupper kan behovet ändå tillgodoses för de individer som kan komma att aktualiseras. Inom enheten för barn och familj har en egen modell tagits fram av familjebehandlarna för ungdomar som är misstänkta eller dömda för brott. Modellen kan i stor utsträckning anpassas till den enskilde individens behov.

Förvaltningen har inte kunnat genomföra allvarssamtal på det sätt som metoden är utformad och som innebär att polis ska närvara. Polismyndigheten har meddelat förvaltningen att de inte har resurser att i samverkan kunna genomföra denna form av samtal. Enheten för barn och familj inom socialtjänsten träffar emellertid samtliga barn och ungdomar tillsammans med deras föräldrar när en anmälan om misstanke om brott kommer in till förvaltningen.

Förskolorna samarbetar med socialtjänsten i de fall det finns en oro för ett barn och förskolorna har ett samarbete med Älvsjö grundskolor om övergången från förskola till skola.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska införa arbetssättet sociala insatsgrupper.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska stärka sin samverkan med polisen för att införa arbetssättet allvarssamtal.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
✓ Samverkan mellan socialtjänsten, fritiden, skola och förskola ska stärkas.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys			
Samverkan är stark mellan dessa verksamheter på olika nivåer och i olika sammanhang. Initiativ till att göra om samverkansforumet RoS har tagits till förmån för ett nytt forum SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis, Fritid).			

Nämndmål:

I Älvsjö får personer med funktionsnedsättning insatser i tid. Insatserna präglas av hög kvalitet, rättssäkerhet och kunskapsbaserade metoder.

 Uppfylles helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser. Den enskilde är delaktig och har inflytande i sitt ärende och över det stöd som ges. Förvaltningen beaktar barns bästa och barns rätt till delaktighet i ärenden där barn berörs direkt eller indirekt. Förvaltningen samverkar med interna och externa aktörer till exempel för att öka

möjligheten till arbete för den enskilde. Förvaltningen ska erbjuda ett gott bemötande samt arbeta förebyggande och bedriva en uppsökande verksamhet.

I kompetensutvecklingsplanerna beskrivs respektive verksamhets behov och planering av kompetenshöjande insatser. Enheternas ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete lägger grunden för uppföljning och utveckling. Ledningssystemet innehåller årsplanering för riskbedömningar och egenkontroller. En av utgångspunkterna för utvecklingsarbetet är Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Förväntat resultat

- Förvaltningens verksamheter är utformade så att flickors och pojkars, kvinnors och mäns behov har tillgodosetts på likvärdiga villkor
- Personer med funktionsnedsättning upplever att insatserna har utförts med hög kvalitet, rättssäkerhet och kunskapsbaserade metoder
- Barnrättsperspektivet har genomsyrat förvaltningens verksamhet i handläggning, beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet.

Analys

Programmet för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning används som ett styrdokument och tas upp på arbetsplatsträffar. Verksamheternas arbetssätt och rutiner följs kontinuerligt upp och revideras vid behov för att på så sätt utveckla verksamheten.

Socialpsykiatri fortsätter det sedan tidigare initierade samarbetet med Peer support. Peer support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa utbildas till att arbeta som stödpersoner inom verksamheter som erbjuder vård, stöd eller rehabilitering. Enheten samverkar med RSMH (Riksförbundet för social och mental hälsa) för att personer med psykisk ohälsa ska ges goda förutsättningar att leva ett värdigt liv samt få den hjälp och vård de behöver.

Möte har genomförts i ledningsgruppen inom LSS, socialpsykiatri och personligt stöd med dietist kring utbildningsbehov. Några verksamheter har därefter genomfört utbildningar för medarbetarna inom nutrition, kost och måltider.

Verksamheterna arbetar med genomförandeplanerna och individanpassar dessa tillsammans med brukaren. Genom kontinuerlig kompetensutveckling vill verksamheten uppnå en god kvalitet på insatsernas utförande. Inom enheten för personligt stöd är brukaren eller dess företrädare involverad i rekrytering och anställning av personliga assistenter.

Brukarnas förmåga till kommunikation och inflytande har stärkts genom att använda individuellt anpassat bildstöd samt tekniska och begåvningsstödjande hjälpmedel.

Utförare LSS och utförare socialpsykiatri arbetar för att skapa en aktiv fritid och främja en gynnsam hälsa. Dels utifrån de framgångsfaktorer som tagits fram i samarbete med idrottsförvaltningen samt genom aktiviteter som erbjuds på enheterna. Det kan vara yoga, fysisk träning och promenader. Arbetssättet innebär att arbeta motiverande, långsiktigt och med individuell fritidsutveckling och ledsagning till aktiviteter samt att ge enskilt stöd att utveckla egna fritidsintressen. Det innebär att brukaren är delaktig och påverkar sin vardag.

Kvaliteten på det personcentrerade arbetssättet för brukare med psykisk ohälsa som har

insatser av Älvsjö hemtjänst förbättras genom samverkan med enheten för socialpsykiatri.

Verksamhetsuppföljning

Förvaltningen har genomfört verksamhetsuppföljningar utifrån stadens uppföljningsmodell för verksamheter inom funktionshinderområdet oavsett regiform. Tre verksamheter i privat regi som har avtal med staden, utifrån insatserna avlösar- och ledsagarservice samt korttidsboende har följts upp. Vidare åtta enheter inom egenregin, utifrån insatserna gruppboende, serviceboende och daglig verksamhet. Uppföljningarna visar att verksamheterna sammantaget följer kraven i avtal, lagar och föreskrifter och därigenom har de förutsättningar som krävs för en god och säker verksamhet. Uppföljningarna visar dock att verksamheterna fortfarande har utvecklingsmöjligheter när det gäller social dokumentation samt vissa rutiner och dokument.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska arbeta med stadens Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.	2019-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska arbeta med systematisk uppföljning i verksamheterna.	2019-01-01	2019-12-30	
 Förvaltningen ska genomföra utbildning för medarbetare inom socialpsykiatri och LSS kring nutrition, kost och måltider.	2019-01-01	2019-11-30	
 Förvaltningen ska göra en översyn av möjligheter till samverkan och synergieffekter med Skärholmens stadsdelsförvaltning gällande personligt stöd.	2019-01-01	2019-10-31	
 Medarbetare ska erbjudas utbildningstillfällen i anpassad kommunikation.	2019-01-01	2019-08-31	
 Socialpsykiatri använder sig av Peer support för att bidra till och stärka verksamheternas metodik.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

I Älvsjö får personer med psykisk ohälsa insatser i tid. Insatserna präglas av hög kvalitet, rättssäkerhet och kunskapsbaserade metoder.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser. Den enskilde är delaktig och har inflytande i sitt ärende och över det stöd som ges. Förvaltningen beaktar barns bästa och barns rätt till delaktighet i ärenden där barn berörs direkt eller indirekt. Förvaltningen samverkar med interna och externa aktörer till exempel för att öka möjligheten till arbete för den enskilde. Att utveckla samverkan med psykiatri är prioriterat. Förvaltningen ska erbjuda ett gott bemötande samt arbeta förebyggande och bedriva en uppsökande verksamhet.

I kompetensutvecklingsplanerna beskrivs respektive verksamhets behov och planering av kompetenshöjande insatser. Enheternas ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete lägger grunden för uppföljning och utveckling. Ledningssystemet innehåller årsplanering för riskbedömningar och egenkontroller. Enheterna använder sig av egenkontroll för att följa upp mål och delmål som dels är satta för varje brukare men även för verksamheten. En skattning görs som följs upp hur väl målen uppfylls.

Förväntat resultat

- Förvaltningens verksamheter är utformade så att flickors och pojkars, kvinnors och mäns behov har tillgodosetts på likvärdiga villkor
- Personer med psykisk ohälsa upplever att insatserna har utförts med hög kvalitet, rättssäkerhet och kunskapsbaserade metoder
- Barnrättsperspektivet har genomsyrat förvaltningens verksamhet i handläggning, beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet.

Analys

Verksamheten arbetar aktivt med genomförandeplanerna tillsammans med brukarna för att skapa delaktighet och kunna fånga upp synpunkter och behov av ändringar av insatser och samtal.

Stockholms stads funktionshinderinspektör har granskat stödboendet Havskatten och granskningen visar på flera positiva delar såsom tillgången till personal, att de arbetar motiverande till aktiviteter och sysselsättning och har regelbundna boendemöten. Det utvecklingsområde granskningen främst pekar på är dokumentationen.

Verksamhetsuppföljning

Under året har förvaltningen genomfört två verksamhetsuppföljningar inom utförare egen regi, ett stödboende och ett hantverkscafé. Uppföljningarna visar att verksamheterna sammantaget följer kraven i avtal, lagar och föreskrifter och därigenom har de förutsättningar som krävs för en god och säker verksamhet. Uppföljningarna visar dock att verksamheterna fortfarande har utvecklingsmöjligheter när det gäller social dokumentation samt vissa rutiner och dokument.

Nämndmål:

I Älvsjö får vuxna personer med missbruksproblematik i behov av stöd, insatser i tid. Insatserna präglas av hög kvalitet, rättssäkerhet och kunskapsbaserade metoder.

Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser. Den enskilde är delaktig och har inflytande i sitt ärende och över det stöd som ges. Personer med missbruksproblematik får stöd att komma ifrån missbruket och leva ett självständigt liv genom aktiva insatser i form av motiverande samtal, öppenvård och ett nära samarbete med Stockholms stads uppsökarverksamhet. Förvaltningen beaktar barns bästa och barns rätt till delaktighet i ärenden där barn berörs direkt eller indirekt. Förvaltningen samverkar internt och externt, till exempel med psykiatri och beroendecentrum. Förvaltningen ska erbjuda ett gott bemötande samt arbeta förebyggande och bedriva en uppsökande verksamhet.

Förväntat resultat

- Förvaltningens verksamheter är utformade så att kvinnors och mäns behov har tillgodosetts på likvärdiga villkor

- Barnrättsperspektivet har genomsyrat förvaltningens verksamhet i handläggning, beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet.

Analys

Enheten för vuxna inom socialtjänsten hade i början av december månad 49 öppna ärenden samt 11 nya inkommande ärenden där de ännu inte har fattat beslut. Av de pågående ärendena utgörs 39 procent av kvinnor, vilket är en betydligt högre andel än nationellt och regionalt genomsnitt. Enheten har den högsta nivån i staden vad gäller andelen avslut enligt planering, 71,4 procent, vilket indikerar att det utredningsarbete och den insatsmatchning som görs faller väl ut och bidrar till en förbättrad livssituation för våra brukare. Den främsta huvuddrogen är alkohol men många har ett blandmissbruk.

Det finns en hög andel samsjukliga i målgruppen varför det är av särskild vikt att kontinuerligt verka för goda samarbeten med parter som förvaltningens enhet för funktionsnedsatta samt extern beroendevård och andra vårdinrättningar.

Under året har enheten för vuxna haft ett högt inflöde av LVM-anmälningar och har hittills hanterat 27 anmälningar, varav nästan hälften rörde kvinnor. Vi har inlett LVM-utredning i flera av ärendena och ansökt om LVM-vård i två fall, båda fastställdes i förvaltningsrätten. En LVM-anmälan med eventuell utredning är i sig tidskrävande då dessa ärenden är av akut karaktär och omfattar personer med mycket allvarlig och komplex problematik, något som även återspeglas i att flera individer ådragit sig flera LVM-anmälningar under året. Utredningsförfarandet i sig är omfattande då rättssäkerheten är av yttersta vikt, parallellt med att försök till frivillig planering alltid bör prövas.

Förvaltningens öppenvård i egen regi är en viktig resurs. För att på bästa sätt följa våra brukares behov på ett effektivt sätt, så att alla som behöver vårt stöd också har möjlighet att få en kunskapsbaserad insats som leder mot ökad nykterhet, så har vi tagit bort insats mot spelmissbruk samt anhörigstöd från egen regi och istället länkat till stadens verksamhet för detta på behandlingsenheten. På så sätt har utrymme för enskilda behandlingsinsatser frigjorts och fler personer har kunnat erbjudas behandlingsinsatser på hemmaplan vilket även bidragit till en bättre ekonomisk hushållning.

Utbildningsdag i dokumentation och handläggning för socialsekreterare, öppenvårdsbehandlare och enhetschef genomfördes under hösten. Enhetschef har även infört individuella avstämningmöten och ärendeuppföljningar för att säkerställa att dokumentationsförfarandet är rättssäkert och journalföringen kontinuerlig. Egenkontroll i form av slumpvist urval av ärenden och dess dokumentation visar på en tydlig förbättring i dokumentation och handläggning. Detta förbättringsarbete behöver dock fortsätta.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *I Stockholm har*

äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande delvis har uppfyllts. Bedömningen grundas på att två av tio KF-indikatorer har nåtts helt och sju delvis och en inte alls samt att KF-aktiviteterna har genomförts. Vi gör bedömningen att underliggande nämndmål har nåtts.

Avdelningen utförare egen regi arbetar med att revidera ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete och rutiner och riktlinjer som är kopplade till systemet. Vid behov skapas nya rutiner som kopplas till egenkontroller för att kvalitetssäkra verksamheten ytterligare.

Under våren har förvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen tagit fram ett underlag till en stadsövergripande boendeplan för äldre. Målet med den stadsövergripande boendeplanen är att tillgodose behoven av bostäder för äldre. Äldres hälsa är avgörande för behovet av omsorg. I Stockholm har medellivslängden för kvinnor och män ökat stadigt under de senaste åren och snabbast har ökningen varit för män. Samtidigt som medellivslängden ökar, minskar behovet av omsorg.

Måltiderna och måltidsupplevelsen har varit ett prioriterat område för verksamheten som också fortsätter under år 2020. Föreläsningar och utbildningar har genomförts för personalen på Solberga vård- och omsorgsboende, i hemtjänsten och på Älvsjö servicehus.

Älvsjö hemtjänst har startat av ett demensteam och genomfört utbildningsinsatser. Genom att starta ett demensteam som baseras på goda kunskaper och evidens hoppas verksamheten att kunna trygga kvarboende i hemmiljö med en meningsfull tillvaro för den enskilde med demenssjukdom. Ökad kunskap hos alla medarbetare har även möjliggjort att tecken på kognitiv svikt och demenssjukdomar uppmärksammas i ett tidigt skede. Med rätt insatser ger det möjlighet till en bättre och säkrare tillvaro för brukaren.

Tryggt mottagande i hemmet

Enheten för äldre har i samarbete med Hägersten-Liljeholmen arbetat med tryggt mottagande i hemmet efter att brukare vårdats på sjukhus. Med ett systematiskt arbetssätt som på ett flexibelt sätt anpassas utifrån såväl brukarens behov som verksamhetens förutsättningar och förändrade förutsättningar i lagstiftningen så har förvaltningen lyckats att klara de tidsgränser som syftar till en god vård för den enskilde brukaren.

Aktivitetscenter

Älvsjöträffen och Långbrobergs aktivitetscenter är populära och besökarna är nöjda med utbudet och kvaliteten. Besökarna efterfrågar ännu fler aktiviteter och arbetet med att utöka det kulturella utbudet och matcha det mot deltagarnas önskemål pågår hela tiden. Ett gott exempel på det är de populära pubkvällarna med musik - de har lockat deltagare som vanligtvis inte vill lämna sina bostäder. Under sommaren har utbudet ökat med bland annat vis- och diktaf-ton, enkel meditation, filmvisning och målning. It-café har anordnats på Långbrobergs aktivitetscenter varje vecka. Föreläsning om bra mat för seniorer har erbjudits till pensionärer på Långbrobergs aktivitetscenter och Älvsjöträffen. På Långbrobergs aktivitetscenter fick deltagarna själva även laga lunch och mellanmål.

Älvsjö hemtjänsts brukare informeras om Älvsjöträffen samt Långbrobergs aktivitetscenter vid första hembesöket och sedan kontinuerligt om vilka aktiviteter som erbjuds.

Ungdomsbesök inom äldreomsorgen

Under helgerna kommer ungdomsbesök från Ung omsorg till Solberga vård- och omsorgs-

boende och ungdomarnas närvaro och aktiviteter är mycket uppskattad. De hälsar på i grupp och ordnar sociala aktiviteter som frågesport, bingo, spelar sällskapsspel, sjunger och spelar musik.

Tanken är att skapa meningsfulla möten mellan generationer och minska klyftan mellan gamla och unga i dagens samhälle. De unga får en relation till äldre människor, vilket inte är en självklarhet för alla idag. De äldre i sin tur får möjlighet att berätta för de unga om tiden innan datorer och mobiltelefoner och föra vidare sin livserfarenhet till yngre generationer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	57 %	60 %	64 %	58 %		70 %	70 %	2019
Analys Vård- och omsorgsboende i egen regi uppnår 72 procent vilket är över KF:s årsmål och en ökning från förra året.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	37 %	53 %	30 %	49 %		57 %	57 %	2019
Analys Vård- och omsorgsboende i egen regi uppnår 56 procent vilket är något under KF:s årsmål och detsamma som 2018. Generellt är det en högre andel kvinnor som har insatsen särskilt boende och därav kan skillnaden mellan män och kvinnor inte enbart analyseras utifrån kön.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	84 %	85 %	84 %			85 %	85 %	2019
Analys Indikatoren avser ett sammanslaget resultat av hemtjänsterna och servicehusen. Inga separata resultat för genomsnittet av hemtjänst och servicehus finns för egen regi.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	70 %	75 %	67 %			76 %	76 %	2019
Analys Vård- och omsorgsboende i egen regi uppnår 85 procent vilket är över KF:s årsmål. Det är en ökning från förra året och högre än för de andra boendena.								
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	76 %	77 %	75 %			81 %	81 %	2019
Analys Indikatoren avser ett sammantaget resultat av hemtjänsterna och servicehusen. Inga separata resultat för genomsnittet av hemtjänst och servicehus finns för egen regi.								
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	75 %	80 %	73 %			87 %	87 %	2019
Analys Resultatet avser alla vård- och omsorgsboende i stadsdelen, både de som drivs i privat regi samt de som drivs i kommunal								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
regi. Vård- och omsorgsboende i egen regi uppnår 95 procent vilket är över KF:s årsmål.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	100 %	0 %	100 %		100 %	92 %	92 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	85 %	87 %	85 %			84 %	84 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	70 %	79 %	65 %			81 %	81 %	2019
Analys Vård- och omsorgsboende i egen regi uppnår 97 procent vilket är över KF:s årsmål och en ökning från förra året. Det är högre än för de andra boendena.								
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	11,6			11,5		10	10	2019
Analys Enheten har växt stadigt vilket resulterat i att stor vikt lagts på att rekrytera medarbetare med rätt kompetens. Detta har medfört utmaningar i att upprätthålla kontinuiteten. Under hösten har enheten startat upp ett demensteam. Vi kan konstatera att det medfört en ökad andel timanställda samt ändringar i befintlig planering, vilket i sin tur kommit att påverka möjligheten att nå det uppsatta kontinuitetsmålet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med Stockholms läns landsting utreda hur biståndsbedömarrollen kan utvecklas mot en renodling av å ena sidan myndighetsutövning, å andra sidan rådgivning och vägledning. Detta ska säkerställa en sammanhållen planering och tillgänglig uppföljning av samhällets insatser som utgår från den enskilde äldres behov och perspektiv.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att få äldreomsorg på sitt modersmål.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

I Älvsjö har äldre oavsett kön en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser. Den enskilde är delaktig och har inflytande i sitt ärende och över det stöd som ges. Förvaltningen samverkar med interna och externa aktörer. Förvaltningen arbetar med modellen ”Tryggt mottagande i hemmet” i samverkan med förvaltningen Hägersten-Liljeholmen. Förvaltningen samverkar även med primärvård och slutenvård vid utskrivning från sjukhus,

enligt ny lagstiftning. Förvaltningen ska erbjuda ett gott bemötande samt arbeta förebyggande och bedriva en uppsökande verksamhet för att ge äldre och deras anhöriga information om vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg.

I kompetensutvecklingsplanerna beskrivs respektive verksamhets behov och planering av kompetenshöjande insatser. Enheternas ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete lägger grunden för insatserna. Ledningssystemet innehåller årsplanering för riskbedömningar och egenkontroller. De enskilda ska uppleva att de har varit delaktiga i hur deras insatser ska utformas, genom att planeringen av genomförandeplanen kommuniceras.

Förväntat resultat

- Förvaltningens verksamheter är utformade så att kvinnors och mäns behov har tillgodosetts på likvärdiga villkor
- Förvaltningens verksamheter för äldre personer har präglats av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande när det gäller handläggning, beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet
- Tryggheten har ökat för omsorgstagarna, både i hemtjänst och på vård- och omsorgsboende
- Förvaltningen har utvärderat biståndshandläggarnas arbetssätt utifrån den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård.

Analys

Inom hälso- och sjukvårdsområdet kvalitetssäkrar vi insatserna genom att använda kvalitetsregister och göra riskbedömningar för fall, undernäring och trycksår. På Solberga vård- och omsorgsboende har det multiprofessionella teamet kring den äldre utvecklats med strukturerad mötesordning. Detta för att stärka samsynen och klargöra målen för omvårdnaden med utgångspunkt från den äldres uppmärksammande risker och önskemål.

Verksamheterna utför egenkontroller och följer upp resultatet. Under året har till exempel egenkontroller genomförts på Älvsjö servicehus och hemtjänst. Resultatet visade att de behöver arbeta mer med journalanteckningar och texter i genomförandeplaner. Utbildning i dessa ämnen har därför genomförts under året.

Måltiderna och måltidsupplevelsen har varit ett annat prioriterat område för verksamheten som också fortsätter under år 2020. Förvaltningen har under året slutit ett avtal om drift av restaurangen på Älvsjö äldrecenter och för leveranser av heldygnskost till Solberga vård- och omsorgsboende och Älvsjögården. I avtalet har det ställts skärpta krav om kost anpassad för äldre och bland annat möjligheten att tillhandahålla färdiglagade mellanmål. Fler dokument och checklistor har tagits fram eller reviderats under året inom avdelningens verksamheter tillsammans med såväl dietist som i samarbete med andra koststrateger på ett övergripande plan. Föreläsningar och utbildningar har genomförts.

Solberga vård- och omsorgsboende har arbetat aktivt för att stärka boendes inflytande över dagens aktiviteter och skapa meningsfullhet i vardagen. Utbudet i aktivitetslokalen "Folkparken" har utökats med fler aktiviteter samt möjligheten att handla i kiosken och att uppleva minnesstunder.

Älvsjö hemtjänst har lagt stort fokus på den dagliga planeringen för att upprätthålla god kvalitet och bra kontinuitet. Att skapa möjligheter för brukaren att vara delaktig i utformandet av insatserna är centralt för att uppnå god kvalitet. Vissa indikatorer pekar på att detta arbete

har gett gott resultat, dock har arbetet inte helt slagit igenom på andra indikatorer. Älvsjö hemtjänst har påbörjat uppstarten av demensteamet. Genom att starta ett demensteam som baseras på goda kunskaper och evidens hoppas verksamheten på att kunna trygga kvarboende i hemmiljö med en meningsfull tillvaro för den enskilde med demenssjukdom.

Älvsjö servicehus har under hösten arbetat med värdegrundsfrågor i mindre grupper för att stärka medvetenheten kring bland annat bemötandefrågor. Den sammanlagda känslan av nöjdhet på Älvsjö servicehus har ökat under 2019 jämfört med föregående år. Det finns dock fortfarande utvecklingsarbete inom några områden bland annat upplevd trygghet. För att säkerställa att enheten når målen för indikatorn om känsla av trygghet 2020 kommer fokus att ligga på strukturskapande åtgärder med hög delaktighet från medarbetare och brukare. Älvsjö servicehus har infört ett planeringssystem för hemtjänstinsatser och möjligheterna att mäta kontinuitet har förbättrats och kommer följas upp framöver.

Personal på Älvsjö servicehus, träffpunkten och aktivitetscenter har under året genomgått utbildning "Mat och måltider" samt "Nollvision och undernäring" De utbildningsinsatser som erbjudits under året har bidragit till ökad samverkan och informationsöverföring mellan träffpunkt och servicehus för att öka den enskildes nutritionsintag och upplevelse av måltiden i sin helhet. Det har även lett till förslag kring hur kontaktmannskapet kan bidra i arbetet.

Projektet Matlyftet har enligt återkoppling från deltagarna bidragit till:

- ökad kunskap om vilka hjälpmedel som finns att för att förbättra den egna måltids-situationen
- ökad kunskap om vikten av måltidernas fördelning över dygnet
- ökad kunskap om hur boende och matgäster kan kommunicera synpunkter till restaurangen

Verksamhetsuppföljning

Under året har verksamhetsuppföljningar genomförts utifrån stadens uppföljningsmodell för verksamheter inom äldreomsorgen oavsett regiform. Förvaltningen har följt upp sju ton verksamheter, varav tio vård- och omsorgsboenden, två korttidsboenden, en dagverksamhet och fyra hemtjänstföretag. Uppföljningarna visar att verksamheterna fortfarande har utvecklingsmöjligheter bland annat när det gäller social dokumentation och rutiner. Tre återbesök har under hösten genomförts med tre av verksamheterna för att följa upp att identifierade avvikelser eller brister var åtgärdade.

Både anmälda och oanmälda besök har under året genomförts inför övertagandet av Kristallgårdens vård- och omsorgsboende.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför en HBTQ-diplomering inom äldreomsorgen.	2019-01-01	2019-11-30	
Analys Förvaltningen har valt att pausa aktiviteten att genomföra HBTQ-diplomering. Fokus under hösten har i första hand legat på att starta och utveckla ett demensteam. Förvaltningen fick inte heller de sökta medlen för att genomföra HBTQ-diplomeringen.			
 Förvaltningen kommer att arbeta med måltiden och måltidssituationen för att maten ska vara god och näringsrik och måltidssituationen lugn och trevlig.	2019-01-01	2019-11-30	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen kommer se över möjligheten att anställa så kallade serviceassistenter inom hemtjänstens verksamhet.	2019-01-01	2019-10-31	
✓	Förvaltningen ska ansöka om medel inom kompetensutvecklingssatsningen för att erbjuda biståndshandläggare och biträdande enhetschef specialutbildning inom demensvård.	2019-01-01	2019-04-30	
✓	Förvaltningen ska arbeta fram egenkontrollsmaterial som säkerställer trygghetslarmteknikens användning och funktionalitet.	2019-01-01	2019-09-30	
✓	Förvaltningen ska erbjuda informationstillfällen om mat och måltider för äldre på Älvsjöträffen och Långbrobergs aktivitetscenter.	2019-01-01	2019-09-30	
✓	Förvaltningen ska genom utbildningsinsatser höja kompetensen hos personal i Älvsjö hemtjänst kring mat och måltider med målet "nollvision undernäring".	2019-01-01	2019-10-31	
✓	Förvaltningen ska samverka mellan socialtjänstavdelningen och avdelningen utförare egen regi kring äldre som riskerar att bli eller är hemlösa.	2019-01-01	2019-10-31	
✓	Förvaltningen ska utveckla egenkontrollarbetet gällande social dokumentation	2019-01-01	2019-08-31	
✓	Genomföra anmälda och oanmälda besök inför övertagandet av Kristallgårdens vård- och omsorgsboende.	2019-01-01	2019-10-31	
✓	Genomföra tätare kontroller efter identifierade avvikelser vid verksamhetsuppföljningar inom omsorgen.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Möjligheterna och förutsättningarna till utökade öppettider, på helger och under sommaren, på aktivitetscenter och dagverksamhet inom trillingen (Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen) utreds	2019-04-11	2019-10-31	
✓	Projekt Matlyftet har startats och pågår.	2019-08-27	2019-12-31	
✓	Verksamheterna ska utveckla sina ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet *En hållbar växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* har uppfyllts. Bedömningen grundas på att samtliga fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts.

Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas närmare under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv* har upp-

fyllts. Bedömningen grundas på att KF-indikatorn har uppnåtts. Vi gör även bedömningen att underliggande nämndmål har uppfyllts.

Stadsdelsförvaltningen har samverkat med Älvsjöföretagarna kring frågor om framför allt trygghet och trivsel i Älvsjö centrum. Dessa frågor hanteras främst av trafikkontoret, som har uppmärksammat och åtgärdat några av de brister som företagarföreningen lyft.

Våra arbetskonsulter har träffat företag i närområdet för att utveckla samarbetet och skapa fler arbetstillfällen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	56 %					50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2019

Nämndmål:

Samverkan med det lokala näringslivet är god.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samarbetar med Älvsjös företagarförening och dess centrumgrupp som består av företagen i Älvsjö centrum. Förvaltningen informerar företagarföreningen om lokala frågor och bistår i kontakt med till exempel trafikkontoret, polisen, fastighetsägare och andra föreningar. Företagarföreningen medverkar i Älvsjös trygg- och säkerhetsråd, samt i gruppen Tryggt Älvsjö.

Förväntat resultat

- Stadsdelsförvaltningen har ett bra samarbete med Älvsjös företagarförening.

Analys

Förvaltningen har deltagit vid två av Älvsjöföretagarnas styrelsemöten och informerat om aktuella frågor. Företagarföreningen efterfrågar bättre samverkan med trafikkontoret, som ansvarar för många frågor av betydelse för det lokala näringslivet, till exempel drift och underhåll av gator och torg samt parkeringsfrågor. Vi bjöd in trafikkontoret till ett möte med Älvsjöföretagarna i början av året där dessa frågor togs upp. Därefter har trafikkontoret dels åtgärdat trasig beläggning vid Älvsjö torg och dels ändrat parkeringsreglerna för att minska trafikproblemen kring Älvsjö torg.

Den sommarmöblering som genomfördes på torget var också i enlighet med önskemålen från företagarföreningen. Julbelysningen kring Älvsjö centrum, som förvaltningen ansvarar för, har utökats något jämfört med tidigare år.

Förvaltningen har även medverkat vid ett möte med hyresgästföreningen och lokala företag vid Kristalltorget i Solberga för att diskutera hur trygghet och trivsel kan öka vid torget.

Nämndmål:

Älvsjös upphandlingar är hållbara, kostnadseffektiva och borgar för kvalitet.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom förvaltningens systematiska avtalsuppföljningar säkerställs att upphandlade leverantörer bidrar till god kvalitet, erbjuder rättvisa arbetsvillkor, motverkar diskriminering och minskar miljöpåverkan.

Förväntat resultat

- Ökad avtalstrohet

Analys

Stadsdelsnämnden har beslutat om nya riktlinjer för direktupphandlingar. Inköp- och upphandlingssamordnaren har informerat i ledningsgrupper om direktiven för direktupphandlingar för att stärka kunskaperna och öka avtalstroheten.

Arbetet med att identifiera områden där lokala eller gemensamma upphandlingar kan ersätta direktupphandlingar fortsätter. Genom samverkan med andra stadsdelar deltar förvaltningen i diskussioner om samarbete kring upphandlingen om hämtning av avfall. Förvaltningen har hoppat av den gemensamma upphandlingen av lokalvårdstjänster som hade planerats med närliggande stadsdelar och skulle genomföras under hösten. Detta med anledning av det kommande samgåendet med Hägersten-Liljeholmen. Nu undersöks istället om förvaltningen kan ansluta sig till deras befintliga avtal.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Använda stadens gemensamma arbetssätt, vägledningar och systemstöd för upphandling.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov* har uppfyllts. Bedömningen grundas på att KF-indikatorn har uppnåtts. Vi gör även bedömningen att underliggande nämndmål har uppfyllts.

Befolkningen i Älvsjö har ökat under flera år beroende på att det byggs många nya bostäder. Vid ingången till år 2019 uppgick invånarantalet till 30 580 personer. Enligt prognosen ska antalet Älvsjöbor ha ökat till drygt 31 500 vid utgången av 2019.

Under våren har avdelningen utförare egen regi och socialtjänstavdelningen tillsammans med

stadsdelsförvaltningarna Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen tagit fram ett underlag till en stadsövergripande boendeplan för personer med funktionsnedsättning. Målet med en stadsövergripande boendeplan är att tillgodose behoven av bostäder med särskild service samt att minska antal ej verkställda beslut och antal placeringar utanför valfrihetssystemet för dessa bostäder.

En ny LSS-bostad med sex lägenheter har öppnats under året för att möta det ökade behovet och den kommer att drivas i egen regi.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6			0		6	tas fram av nämnden	2019

Nämndmål:

I Älvsjö har antalet bostäder med särskild service ökat.

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att tillgodose behovet av anpassade boenden för personer med funktionsnedsättning enligt LSS samordnar förvaltningen sitt arbete med berörda fackförvaltningar och externa byggföretag.

Boendeplanen görs tillsammans med Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen för funktionsnedsättningsområdet och sammanställs till en stadsgemensam plan. Syftet är att beskriva behovet av fler bostäder inom området. Sex bostäder kommer färdigställas och vara inflyttningsklara under 2019.

Förväntat resultat

- Sex bostäder för särskild service har färdigställts
- Boendeplanering för funktionsnedsättningsområdet har genomförts på förvaltningen.

Analys

Boendeplanen för funktionsnedsättningsområdet gjordes under första tertialen och har lämnats till socialförvaltningen. Ett gruppboende öppnades under hösten och drivs i egen regi.

En tillgänglighetsvandring genomfördes under hösten. Där deltog personal från avdelningen utförare egen regi, socialtjänstavdelningen och avdelningen för samhällsutveckling. Pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta samt verksamheterna hade kommit med förslag på i vilket område av stadsdelen som vandringen skulle ske. Syftet med tillgänglighetsvandringarna är att uppmärksamma på förbättringsmöjligheter i tillgängligheten och tryggheten.

Genomgång av materialet Självskattningen av tillgänglighet i stadens lokaler har genomförts

av enhetscheferna i verksamheterna utförare egen regi under året.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Arbeta med boendeplan på funktionsnedsättningsområdet för att identifiera behovet av bostäder.	2019-01-01	2019-08-31	
✓	Genomföra en tillgänglighetsvandring.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Verksamheterna inom avdelningen utförare egen regi ska genomföra självskattning av tillgänglighet i stadens lokaler.	2019-01-18	2019-12-27	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet* har uppfyllts under året. Bedömningen baseras på att förvaltningen prognostiserar att KF-indikatorn uppnås delvis, men att underliggande nämndmål uppfylls och att nämndaktiviteter genomförs.

Hemtjänsten har under året bytt till fler elbilar och inhandlat fler elcyklar för att ytterligare främja hållbara transporter. De har nu bytt ut de bilar de har planerat och kommer att behålla en hybridbil utifrån åtgärder i risk- och sårbarhetsanalysen och att vara rustade för ett eventuellt långvarigt elavbrott.

Även avdelningen för samhällsutveckling använder elcyklar för fältassistenter och parkintendenter som dagligen rör sig inom stadsdelen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	75,5 %			76,3 %		86 %	86 %	VB 2019
Analys Det har förekommit att medarbetare har tankat med fel bränsle.								

Nämndmål:

Verksamheternas resor är klimatanpassade.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hemtjänsten arbetar för att antal elfordon ska öka inom förvaltningen och att miljöbränsle används.

De flesta av förvaltningens tjänsteresor görs med kollektivtrafik, gång eller cykel.

Vårdplanering via Skype föreslås av förvaltningen för att minska antalet tjänsteresor.

Förväntat resultat

- Andelen miljöbränsle i förvaltningens fordon har ökat
- Antalet elfordon har ökat inom förvaltningen.

Analys

Förvaltningens medarbetare använder kollektivtrafik eller cykel i så stor utsträckning som möjligt för tjänsteresor. De flesta resor sker till och från möten inom kommunen och förvaltningen har ett mycket bra läge för kollektivt resande.

Vidare använder verksamheterna elbilar, elcyklar, eltransportcykel och traditionella cyklar. Cykelkurser erbjuds till medarbetare som så önskar.

Som ett resultat av "tryggt mottagande i hemmet" har antalet resor till akutsjukhusen i länet minskat eftersom vårdplaneringar i den enskildes hem har ökat. Videomöten via Skype är också ett möjligt arbetssätt för att minska antalet resor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska verka för att öka användningen av tjänstecyklarna genom att erbjuda cykelkurser för personal inom hemtjänsten.	2019-01-01	2019-11-28	
 Älvsjö hemtjänst ska prova elbilar.	2019-01-01	2019-10-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring* uppnåtts. Bedömningen grundas på att de två KF-indikatorer som har mätts har uppnåtts. Vi gör även bedömningen att underliggande nämndmål har uppfyllts och att nämndaktiviteter har genomförts.

Förvaltningens förskolor har deltagit aktivt i de kulturaktiviteter som erbjuds genom "kulan". Barnkulturplanen "Kultur i ögonhöjd" är en viktig utgångspunkt för arbetet. I mars fick avdelningen tillsammans med förskolechefer och pedagogiska ledare besök av en representant från

kulturförvaltningen som berättade om "kulans" uppdrag och utbud för att öka förskolornas intresse för de aktiviteter som erbjuds. Vid samma tillfälle fick avdelningen besök av representanter från den digitala språkutvecklingstjänsten "Ugglo" som berättade om sina tjänster. Därefter fick förskolorna möjlighet att utan avgift under en period prova på tjänsten vilket alla förskolor gjorde. Förvaltningen har även träffat en representant från en annan liknande digital tjänst och gavs möjlighet att prova tjänsten utan kostnad.

Under perioden har flera förskolor gjort teaterbesök. Biblioteket, som finns i förvaltningshuset, erbjuder kulturevenemang såsom teater och särskilda lässatsningar riktade mot förskolebarn.

Förvaltningens förskolor har under året beställt barnböcker inom Kulturrådets projekt "Bok-gåvor till förskolan".

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar som deltar i föreningsliv							-	2019
Analys								
Indikatorn utgår från Stockholmsenkäten som inte genomförs 2019 varför vare sig mål eller utfall lämnas.								
  Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	82,2 %	81,9 %	83,1 %			74 %	74 %	2019
  Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter	75 %	74 %	77 %			75 %	75 %	2019

Nämndmål:

I Älvsjö finns ett varierat kulturutbud tillgängligt för alla.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolan och fritidens verksamheter omfattar kultur för, med och av barn och ungdomar. Förskolan ska sträva efter att alla barn utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många olika uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama. Förskolans samverkan inom "Kulan" fortsätter att utvecklas tillsammans med kulturnämnden, utbildningsnämnden och stadens fria kulturliv. "Kulan" är en gemensam plattform för det subventionerade kulturutbudet som erbjuds förskolor och skolor i staden.

Fritiden ska utveckla sitt arbete med kulturinslag i samverkan med andra aktörer för ett erbjuda ett brett utbud av kulturaktiviteter med dansstudios, musik, teater, film och egna evenemang. Ungdomarna ska ges möjlighet att vara delaktiga och ta ansvar för utformningen av kulturverksamheterna samt vara med och skapa verksamhet och aktiviteter för andra ungdomar.

Älvsjö bibliotek anordnar teaterföreläsningar för barn och ungdomar med hjälp av kulturmedel från stadsdelsnämnden.

Älvsjös öppna verksamheter för äldre erbjuder kulturella aktiviteter. Vissa aktiviteter är schemalagda och återkommer varje vecka medan andra återkommer efter önskemål eller i samband med årstider eller högtider. De kulturella aktiviteterna erbjuds utifrån önskemål och delaktighet.

Förväntat resultat

- Det kulturella utbudet har varit varierat och tillgängligt för alla Älvsjöbor oavsett ålder och kön
- Brukarna inom förvaltningens verksamheter har erbjudits kulturella aktiviteter.

Analys

Barn och unga

Förvaltningens förskolor arbetar mycket med skapande uttrycksformer och de äldre barnen har tagit del av olika teaterföreläsningar. Förskolorna har under året haft ett nära samarbete med biblioteket.

Aktivitetscenter och träffpunkt

Älvsjöträffen och Långbrobergs aktivitetscenter är populära och besökarna är nöjda med utbudet och kvaliteten. Besökarna efterfrågar fler aktiviteter och arbetet med att utöka det kulturella utbudet och matcha det mot deltagarnas önskemål pågår hela tiden. Ett gott exempel är de populära pubkvällarna med musik - de har lockat deltagare som vanligtvis inte önskar lämna sina lägenheter. Älvsjö hemtjänsts brukare får information om Älvsjö träffen samt Långbrobergs aktivitetscenter vid första hembesöket och sedan kontinuerligt om de aktiviteter som erbjuds. Under sommaren har utbudet ökat med bland annat vis- och diktafton, enkel meditation, filmvisning och målning.

Andra kulturaktiviteter

På Solberga vård- och omsorgsboende finns det en aktivitetsansvarig på varje avdelning som samordnar aktiviteterna. Minst en aktivitet om dagen är målet för varje avdelning. Under helgerna kommer ungdomsbesök till avdelningarna och deras närvaro och aktiviteter är mycket uppskattat.

Inom personligt stöd och utförare LSS och socialpsykiatri arbetar de utifrån att brukarna ska ha möjlighet att välja aktiviteter efter önskemål. Det sker i samråd med brukarna och planering och uppföljning görs på personalmöten. För att få del av brukarnas upplevelser finns frågan med i brukarenkät och på brukarmöten.

På en av servicebostäderna har vi gjort en enkätundersökning för att se hur nöjda de boende är med befintliga aktiviteter. Analys av undersökningsresultatet ledde till ändringar i aktivitetsutbudet samt att boendemöten återinfördes.

Medborgarkontoret har använts för en del kulturevenemang, som till exempel de filmvisningskvällar som biblioteket har anordnat.

Förvaltningen har medverkat i kommunikation kring kulturevenemang som anordnats i stadsdelen. Bland annat har vi informerat om sommartorg som äger rum på Älvsjö torg under som-

marmånaderna. Sommartorg är en del av stadens satsning på levande Stockholm och det arrangerades olika barnaktiviteter som teater, bokbuss och cykelskola. Vissa aktiviteter fick flytta in till medborgarkontoret på grund av väderleken.

Parkernas dag genomfördes i augusti. I samband med denna invigde förvaltningen ett nytt utegym vid Solbrännan och lekparken Apelsinen i Solberga öppnade efter en omfattande renovering.

Många kulturaktiviteter anordnas även på Ungdomens Hus och i parkleken Kristallen inte minst aktiviteter under loven.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fritiden ska erbjuda ett brett utbud av kulturaktiviteter	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen undersöker möjligheterna att skapa en mötesplats för Älvsjös föreningsliv.	2019-01-07	2019-12-31	
Analys			
Arbetet med mötesplatsen har delvis stannat av då förvaltningen inte ännu känner till ambitionen hos den nya nämnden som tillträder 1 juli 2020. Planer med tillhörande uppskattade kostnader tas dock fram tillsammans med berörda parter. Aktiviteten är förlängd och ingår i verksamhetsplan 2020.			
✓ Kulturella aktiviteter som utgår från brukarnas delaktighet ska erbjudas inom all verksamhet.	2019-01-01	2019-10-31	
✓ Älvsjöträffen och Långbrobergs aktivitetscenter ska utveckla sina öppettider och program.	2019-01-01	2019-09-30	

Nämndmål:

Älvsjös parker och naturområden är naturliga mötesplatser med god tillgänglighet och möjlighet till spontanidrott.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen rustar upp och planerar för nya funktioner i parker och naturområden med de olika drifts- och investeringsmedel som nämnden tilldelas respektive söker. Förslag och idéer från invånarna samt parkplanen är viktiga delar av underlagen. Arbetet sker i samverkan med fackförvaltningar som exploateringskontoret, trafikkontoret och miljöförvaltningen. Under 2019 fortsätter och avslutas upprustningen av lekparken Apelsinen i Solberga. Utifrån trygghetsaspekten och den omfattande nyproduktionen av bostäder i Solberga och centrala Älvsjö gör förvaltningen flera satsningar på parkerna i området. Parken Solbrännan mellan Solberga och Älvsjö centrum har sedan ett år en skateanläggning och kommer även att få ett utegym samt kompletteras ytterligare för att skapa en trygg och attraktiv mötespunkt. Solbergaskogen får ett utegym och konstgräs på en mindre bollplan nära parkleken. Belysning och skyltning i Solbergaskogen ses över och hundrastgården kompletteras.

Vid Långsjön undersöker förvaltningen möjligheten till fler badplatser och miljöförvaltningen fortsätter vattenprovtagningen vid Herrängens gård för att bryggan ska kunna godkännas som allmänt bad. Älvsjöskogens naturreservat fortsätter att utvecklas som ett område för rekreation och naturupplevelser. Entréerna och skyltningen förbättras och en hundrastgård ska anläggas.

Förväntat resultat

- Invånarna i Älvsjö upplever stadsdelens parker och naturområden som tillgängliga och naturliga mötesplatser med möjlighet till spontanidrott
- Tillgängligheten till naturreservatet har förbättrats.

Analys

Lekparken Apelsinen i Solberga har genomgått en stor upprustning och bland annat fått nya lekredskap, nya planteringar och konstgräs på bollplanen. På Parkernas dag i augusti invigdes parken. Även Solbergaskogens lilla bollplan har fått konstgräs. Två utegym har färdigställts i år, ett i Solbergaskogen och ett i parken Solbrännan vid skateparken nära Älvsjö centrum. Solbrännan har även fått en ny entré i form av en trappa till den övre parkvägen, fler sittplatser och en grill.

I parken Bergtorpskärrret i Långsjö pågår arbetet med att rusta upp parken, dränera ytorna och anlägga en våtmarksplantering. Även vid Långsjöbadet har dränering av gräsytorerna startat. En översyn av funktionerna vid strandbadet görs samtidigt. I Örby slottspark pågår en upprustning av plaskdammen som kommer att gjutas om och få nya sittplatser och ny dusch. Förbättrad cirkulation kommer att ge bättre vattenkvalitet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Anlägga en mindre konstgräsplan i Solberga.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Färdigställa två nya utegym.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Lekparken Apelsinen i Solberga ska rustas upp utifrån genomförd medborgardialog	2018-01-01	2019-12-31	
✓ Lekplatser ska få bättre tillgänglighet vid upprustning.	2019-01-01	2019-12-31	
🔄 Renovera Örby slotts plaskdamm.	2019-01-01	2020-12-31	
✓ Utveckla parken Solbrännan som attraktiv och trygg mötespunkt nära Älvsjö centrum.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylles helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö* har uppfyllts. Bedömningen grundas på att fyra av fem KF-indikatorer har uppnåtts helt och en delvis och att KF-aktiviteterna har genomförts. Vi gör även bedömningen att nämndmålen har uppfyllts.

Förvaltningen har efter ansökan i verksamhetsplanen 2019 beviljats 200 000 kr för att göra miljön i förskolorna giftfri. Det innebär bland annat att samtliga förskolor ska uppnå nivå 2 utifrån kemikaliecentrumets vägledning för en kemikaliesmart förskola. Arbetet med att sortera bort och ersätta dålig plast har fortsatt under året.

Förvaltningens förskolor har uppnått en andel av drygt 55 procent inköpta ekologiska måltider av totalt inköpta måltider och samtliga förskolor sorterar ut matavfall. Eftersom årsmålet har

höjts till 50 procent inköpta ekologiska måltider har avdelningen utförare egen regi haft utmaningar i att klara målet. Detta eftersom avtalet med leverantör av heldygnskost till Solberga vård- och omsorgsboende som löpte ut 31 juli 2019 hade ett lägre mål som krav. Det nya avtal som slutits kommer att påverka resultatet positivt framöver.

Stadsdelsnämnden ansökte i tertialrapport 2 om och beviljades klimatinvesteringsmedel för att införskaffa mer energisnåla vitvaror på tre förskolor. Medlen har användes för att byta ut äldre vitvaror samt täcka kostnader för installation. Insatsen har fullföljts enligt ambitionen i ansökan och redovisas i en slutrapport.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	100 %			70 %		100 %	75%	2019
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			0 %		100 %	100%	2019
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	90 %					60 %	60 %	2019
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	43,12			41,18		50 %	50%	2019
Analys								
Förvaltningens förskolor har uppnått en andel av drygt 55 procent inköpta ekologiska måltider av totalt inköpta måltider. Eftersom årsmålet har höjts till 50 procent inköpta ekologiska måltider har avdelningen utförare egen regi haft utmaningar i att klara målet. Detta eftersom avtalet med leverantören av heldygnskost till Solberga vård- och omsorgsboende som löpte ut 31 juli 2019 hade ett lägre mål som krav. Det nya avtal som slutits kommer att påverka resultatet positivt framöver.								
  Köpt energi (GWh)	0,68 GWh			0,75 GWh		0,75 GWh	1735 GWh	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och berörda bolag utreda om flytande papperskorgar i anslutning till stadens strandbad kan förbättra den lokala stadsmiljön och minska plasten i stadens vattendrag	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Älvsjö är en hållbar stadsdel.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Älvsjöskogens naturreservat har en skötselplan för ökad biologisk mångfald. Den årliga åtgärdsplan som tas fram tillsammans med miljöförvaltningen innehåller bland annat friställande av ekar och mindre våtmarker. Övrig naturmarksvård inriktas på både trygghet och biologisk mångfald, till exempel ska högstubbar bevaras på lämpliga platser. Möjligheten att göra om en bruksgräsyta till ängsmark ska undersökas.

I parken Bergtorpskärret ska en dagvattenplantering anläggas med hjälp av klimatinvesteringsmedel. Den kommer såväl att öka den biologiska mångfalden som vistelsevärdena i parken. Vid Långsjöbadet har en anläggning för dränering av gräsytor och rening av dagvatten projekterats och kommer att genomföras under året.

Verksamheterna ska arbeta för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel genom att följa de avtal som finns och i möjligaste mån välja ekologiskt när det erbjuds. Mängden matavfall som sorteras och tas omhand ska öka.

Samtliga verksamheter genomför en kemikalieinventering genom kemikaliehanteringssystemet Chemsoft. Syftet är att kartlägga kemiska produkter som används i verksamheterna och fasa ut produkter som innehåller skadliga ämnen.

Förväntat resultat

- Den biologiska mångfalden ökar i stadsdelen
- Älvsjöskolor är klimatsmarta
- Färre skadliga ämnen finns i verksamheterna
- Andelen ekologisk mat har ökat
- Andel verksamheter som sorterar ut matavfall inom förvaltningen har ökat.

Analys

Samtliga förskolor arbetar aktivt med att byta ut giftig plast i enlighet med kemikaliesmart förskola. Förskolorna sorterar ut matavfall och strävar efter att än mer öka inköp av ekologisk mat.

Det nya avtalet med leverantör av heldygnskost till Solberga vård- och omsorgsboende och Älvsjögården samt drift av servicehusrestaurangen innehåller skärpta krav både när det gäller ekologiska livsmedel och avfallshantering. Det kommer att ha påverkan på resultatet framöver.

Älvsjö hemtjänst strävar efter att endast beställa nödvändigt engångsmaterial för att bidra till mindre miljöpåverkan.

Vissa verksamheter i förvaltningen köper enbart livsmedel till möten och då inhandlas i största mån ekologiska alternativ.

Naturresevat och parker

Älvsjöskogens naturresevat har blivit mer tillgängligt genom utplacering av flera nya bänkar av ekstockar och ett nytt bänkbord med tak. Markbeläggningen vid utegymmen har förbättrats. Nya skyltar har satts upp vid groddammarna. I enlighet med skötselplanen har slyröjning genomförts före respektive efter häckningssäsongen och några större träd har tagits ner för att gynna ekar, äldre tallar och små våtmarker och därmed den biologiska mångfalden. Stormen Alfrida i januari medförde mycket arbete med att röja träd som fallit över spår och ledningar i skogen. Två arrangemang i naturresevatet har genomförts av lokala föreningar med stöd av stadsdelsnämnden: Grodans dag i april och Biologiska mångfaldens dag i maj.

I Solberga har flera projekt med förtätning planerats. Förvaltningen har anmält intresse av att ta hand om stockar när större träd måste fällas vid exploateringarna. Markarbete har under året startat på en tomt vid Kristallvägen och förvaltningen har fått ta hand om flera stora stockar. Dessa kommer att placeras ut i Solbergaskogen för att öka den biologiska mångfalden.

Under våren uppstod problem med torka i stadsdelens grodvatten. För att försöka rädda grodornas fortplantning fyllde vår entreprenör på vatten i det stora grodkärret i Solbergaskogen och säkrade utloppet. Det är dock osäkert vilken effekt det hade.

Byggvarubedömningen har använts för att kontrollera att endast miljögodkända byggmaterial förekommer i upprustningen av lekparken Apelsinen. Detta gäller även den pågående upprustningen av plaskdammen i Örby slottspark.

Klimatinvesteringar

Nämndens två stora klimatinvesteringar pågår nu i Bergtorpskarret respektive vid Långsjöbadet. Projekteringen tog längre tid än förväntat på grund av de svåra markförhållandena, vilket gjorde att starten i båda projekten försenades. Nämnden har även beviljats medel för fler komprimerande skräpkorgar med solcellsdrift, så kallade Big Bellys. Dessa har placerats bland annat vid Herrängens gårds badbrygga.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av nämndens verksamheter med matservering som sorterar ut matavfall	96 %			86,36 %		70 %		2019

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden* har uppfyllts. Bedömningen grundas på att verksamhetsområdesmålen som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts.

Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas närmare under respektive mål för verksamhetsområdet.

Förvaltningen avslutar året med ett underskott om 4,2 mnkr mot budget. Det har pågått ett intensivt arbete inom samtliga verksamheter för att bedriva en verksamhet inom tilldelad

budgettram. Förvaltningen har identifierat flera ekonomiska utmaningar under 2019 som också till en del påverkat måluppfyllelsen. Enheter som prognostiserade underskott har tagit fram åtgärder för att minska eller eliminera budgetunderskottet. Åtgärderna har haft önskad effekt på flera områden samtidigt som nya uppmaningar har uppstått. Vissa åtgärder kommer att ge effekt först 2020.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser* har uppfyllts. Bedömningen baseras på att en av tre indikatorer nås helt och två delvis. Vi gör bedömningen att underliggande nämndmål nås.

En ny sammanslagen stadsdelsförvaltning startar den 1 juli 2020. Kommande förändring har inneburit att en viss turbulens har uppstått i organisationen, men även stort fokus på åtgärder som till exempel samordningsvinster, ett bättre resursutnyttjande och effektivare arbetssätt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100,6 %			99,8 %		100 %	100 %	VB 2019
Analys De åtgärder som har vidtagits har en mer långsiktig effekt.								
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	102,4 %			99,1 %		100 %	100 %	VB 2019
Analys Förvaltningen har identifierat flera ekonomiska utmaningar under 2019. Åtgärder har tagits fram för att anpassa verksamheten efter det ekonomiska läget. De flesta åtgärder kommer att ge effekt först under nästa år.								
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2019

Nämndmål:

Ekonomi i Älvsjös verksamheter är stabil och långsiktigt hållbar.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens ekonomi är långsiktigt hållbar. Budget följs upp månadsvis med prognos på helårsutfall för att nämnden ska vara kontinuerligt uppdaterad om ekonomins och verksamhetens utveckling. Åtgärder vidtas vid avvikelser. Förvaltningens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att den ryms inom fastställd budgettram för att invånarna ska få största

möjliga nytta för skattepengarna.

Införandet av budgetplaneringsverktyg skapar bättre förutsättningar för beslutsunderlag vilket underlättar styrningen inom staden.

Förväntat resultat

- Verksamheterna är kostnadseffektiva
- God prognossäkerhet

Analys

Åtgärder har tagits fram för anpassa verksamheten efter det ekonomiska läget. Ledningsgruppen har träffats varje vecka för att analysera effekterna av åtgärderna. Budgetavstämningar har genomförts med stadsdelsdirektör, economichef, avdelningschef och enhetschef var fjortonde dag. På budgetuppföljningsmötena har en uppföljning av effekterna av vidtagna åtgärder diskuterats samt om det finns ytterligare åtgärder som kan genomföras. De flesta åtgärder kommer att ge effekt först under nästa år. Syftet har varit att nå en budget i balans och att anpassa verksamheternas intäkter och kostnader för att uppnå långsiktigt hållbara finanser

En ny sammanslagen stadsdelsförvaltning startar den 1 juli 2020. Kommande förändring har inneburit att en viss turbulens har uppstått i organisationen, men även stort focus på åtgärder som till exempel samordningsvinster, ett bättre resursutnyttjande och effektivare arbetssätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Planera och införa ett nytt budgetplaneringsverktyg.	2019-01-08	2019-12-31	
Analys Projektet är pausat från stadsledningskontorets sida.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna* har uppfyllts. Bedömningen baseras på att tre av sju KF-indikatorer har nåtts helt och fyra delvis samt att KF-aktiviteterna har genomförts. Vi bedömer att underliggande tre av fem nämndmål har uppfyllts helt och två delvis. Av nämndaktiviteterna har alla utom två genomförts.

I majoritetens budgetförslag som presenterades i oktober föreslogs att Älvsjö och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltningar läggs ned och att en ny sammanslagen stadsdelsförvaltning startar den 1 juli 2020. Det kommer bland annat att innebära ett bättre resursutnyttjande, samordningsvinster och förstärkt service till invånarna. Flera informationsmöten har hållits med medarbetare och chefer. Som alla förändringar så har även denna inneburit att en viss turbulens har uppstått i organisationen. Ett antal chefer och medarbetare inom berörda områden har med anledning av den kommande förändringen sökt nya arbeten och lämnar förvaltningen.

Förvaltningen ingår i det stadsövergripande projektet om förbättrad arbetsituation för förskollärare och barnskötare. I juni godkände utbildningsnämnden en handlingsplan som alla stadsdelsförvaltningar ska arbeta vidare utifrån. Under hösten har förvaltningen fastställt fokusområden för det fortsatta arbetet i samarbete med rektorer och de fackliga organisationerna.

Arbetet med att implementera digitala verktyg fortskrider och i flera verksamheter har digitala verktyg uppskattats. Till exempel robotkatterna på boendena och it-café på Långbrobergs aktivitetscenter där seniorer får lära sig att utnyttjas digitaliseringens möjligheter i vardagen.

Resultatet från medarbetarenkäterna hanteras i respektive verksamhet och handlingsplaner arbetas fram tillsammans med personalgrupperna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	79	77	79	79		82	82	2019
Analys Utfallet bygger på resultat från årets medarbetarenkät med fokus på motivation, ledning och styrning. Enkäten hade ett nytt upplägg i år med färre frågor som utgick från stadens personalpolicy. Resultatet ligger på stadens snitt och på samma nivå som föregående år. Kvinnorna är mer nöjda än männen.								
  Andel elektroniska inköp	69 %			72 %	70 %	70 %	tas fram av nämnden	VB 2019
Analys Andelen elektroniska inköp har ökat sedan tertialrapport 2 men når inte ända upp till målet.								
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %			100 %		100 %	tas fram av nämnden	VB 2019
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		87 %	87%	2019
  Index Bra arbetsgivare	84			86		85	85	2019
Analys Index bygger på personalstatistik om andel tillsvidareanställda, sjukfrånvaro och personalomsättning, jämställdhet samt vissa svar från medarbetarenkäten. Resultatet är över stadsdelarnas snitt med två indexpunkter, men en minskning för Älvsjö med två indexpunkter jämfört med förra året.								
  Sjukfrånvaro 	8,5 %	7,7 %	8,6 %	7,8 %		7,5 %	tas fram av nämnden	VB 2019
Analys Den längre sjukfrånvaron har ökat. Både den korta och den totala sjukfrånvaron är högre för kvinnor än för män. Friskvårdsförmånerna har stärkts och flera andra hälsöfrämjande insatser har genomförts. Olika insatser för återgång i arbete har genomförts, flera i samarbete med företagshälsovården.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	2,39 %	1,9 %	2,47 %	2,5 %		2,4 %	Tas fram av nämnd/styrelse	VB 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av resursfördelningssystem inom funktionshinderområdet	2019-01-01	2019-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare	2019-01-01	2019-08-31	

Nämndmål:

Förvaltningen och dess verksamheter är effektiva och digitaliserade.

 Uppfylls helt

Beskrivning

I samarbete med flera förvaltningar inför förvaltningen stadens nya system för en mer digitaliserad och effektiv dokument- och ärendehantering.

Införandet av digital välfärdsteknik skapar möjlighet till nya eller förändrade arbetsätt och ökar brukarnas delaktighet.

Förväntat resultat

- Stadens nya avtal för gemensam IT-service (GSIT 2.0) innebär förbättrad prestanda och funktionalitet hos datorer och skrivare
- En större andel bärbara datorer har inneburit nya arbetsätt och större flexibilitet för medarbetare och chefer
- Införandet av e-dok har bidragit till en effektivare, modernare och mer rättssäker dokumenthantering.

Analys

Förvaltningen införde stadens nya digitala ärendehanteringssystem, eDok, under sensvåren. I systemet som innehåller förvaltningens diarium sköts även hela ärendehantering till nämnden. Arbetet har inneburit ett nära samarbete med stadsarkivet som har lett införandet på stadens alla förvaltningar. Utbildningar och förberedande arbete inför driftsättning på förvaltningen har genomförts och stöd på plats för handläggare och chefer efter införandet har erbjudits. Det nya systemet erbjuder ökad digitalisering för hela arbetsflödet och har utvecklat arbetsätten. Arbetsprocesserna för registratur, nämndhantering, utredning, skrivande och godkännande av tjänsteutlåtanden har förändrats genom införandet och nya rutiner för ärendehantering har tagits fram. Nämndens ledamöter har fått utbildning i det nya digitala systemet Meetings plus där ledamöterna kan ta del av alla handlingar inför nämndens möten.

Stadsarkivet har genomfört en förvaltningsövergripande arkivinspektion under våren. Förvaltningen fick i rapporten väl godkänt inom flera områden, men också en del förelägganden om att arkivlokalernas utformning behöver åtgärdas. Det arbetet är påbörjat.

Förvaltningen är engagerad i stadsövergripande digitaliseringsprojekt som modernisering av sociala system och skolplattformen.

Såväl inom de pedagogiska verksamheterna som inom övriga förvaltningen har övergången

till GSIT 2.0 genomförts efter viss försening.

Avdelningen utförare egen regi arbetar fortsatt med att implementera digitala verktyg i verksamheten för både medarbetare och brukare. Robotkatter är uppskattade inslag i verksamheterna. En rutin för användande av digitalt stöd har arbetats fram och införts i verksamheterna. Rutinen tillsammans med det stödmaterial som har tagits fram i staden bör vara till god hjälp för verksamheterna inför införandet av flera digitala verktyg.

Flera verksamheter har kommit igång med att använda Ipads i arbetet. Personligt stöd har införskaffat Ipads till arbetsgrupperna för att underlätta användningen av verksamhetssystemen. Med detta digitala verktyg kan man dokumentera och läsa brukarens dokumentation i realtid vilket är en kvalitetssäkring. Man kan även ta del av rutiner, information, se schema och så vidare.

På Solberga har cirkelledare som ansvarar för aktiviteter påbörjat att införa Ipads som en del i aktiveringen.

Älvsjö servicehus och hemtjänst ser över möjligheter till digitala lösningar för exempelvis inköp till brukare.

På Långbrobergs aktivitetscenter har man haft it-café varje vecka. Där har deltagarna till exempel fått lära sig hur de betalar räkningar och beställer biljetter på nätet och att hantera swish och BankID. Aktiviteten är mycket uppskattad och välbesökt.

Medicinskåpen med digitala lås har installerats på avdelningens vård- och omsorgsboende. Det kommer att innebära en säkrare medicinhantering.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska byta ut samtliga datorer och skrivare.	2019-01-08	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ska utveckla användandet av välfärdsteknik och skapa rutiner för ökad delaktighet.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Utbilda handläggare och chefer i stadens nya dokumenthanteringssystem.	2019-01-01	2019-06-30	

Nämndmål:

Verksamheterna i Älvsjö är jämställdhetsintegrerade.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Genom kompetensutveckling i jämställdhetsarbete och metoden jämställdhetsintegrering ska förvaltningens jämställdhetsarbete utvecklas och bidra till att välfärd och service är likvärdig för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Förväntat resultat

- Alla verksamheter har höjt sin kunskap om metoden jämställdhetsintegrering och har ökat sina förutsättningar att arbeta jämställdhetsintegrerat.

Analys

Förvaltningen har i samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning genomfört en utbildning för förvaltningens samtliga chefer i jämställdhetsintegrering. Det är en del av stadsdelens arbete inom ramen för SKR:s projekt Modellstadsdel för jämställdhetsintegrering. Ytterligare en utbildning var planerad men fick ställas in på grund av andra informationsbehov. I verksamhetsplanen 2019 har nämndmålen jämställdhetsintegrerats och kopplats till de jämställdhetspolitiska nationella delmålen. Jämfört med verksamhetsplanen för 2018 så har antalet mål som har jämställdhetsintegrerats ökat. Under perioden har förvaltningen avslutat deltagandet i projektet och resultaten har redovisats.

I tjänsteutlåtanden där det är relevant har hänsyn till såväl jämställdhetsaspekter som barnrättsperspektivet tagits.

Flera verksamheter har genomfört inventering av jämställdhetsarbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
❗ Erbjudna nämndens ledamöter information/utbildning i jämställdhet och jämställdhetsintegrering.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
Analys			
Avsikten var att genomföra informationen under november månad men med anledning av budgetbeslut om sammanslagningen sköts aktiviteten på framtiden.			
✅ Förvaltningen fortsätter sitt deltagande i SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) projekt "Modellstadsdelar för jämställdhetsintegrering" tillsammans med stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Farsta samt med stöd av kommunstyrelsen.	2019-01-01	2019-12-31	
✅ Genomföra utbildning i jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalyser för förvaltningens chefer.	2019-01-01	2019-12-31	
❗ På arbetsplatsträffar utbilda förvaltningens medarbetare om jämställdhetsintegrering och ge en introduktion till jämställdhetsanalyser.	2019-01-01	2019-12-31	Avvikelse
Analys			
En utbildning i jämställdhetsintegrering för förvaltningens chefer genomfördes under våren. Steg två där ett utbildningsmaterial för arbetsplatsträffar skulle diskuteras fick ställas in beroende på andra informationsbehov. Flera enheter, dock inte samtliga, har genomfört informationsinsatser om jämställdhetsintegrering och givit en introduktion i jämställdhetsanalys.			

Nämndmål:

Älvsjö stadsdelsförvaltning är en attraktiv arbetsgivare.

🟡 Uppfylld delvis

Beskrivning

Kompetensförsörjningsprocessen ger stöd i arbetet med att behålla, utveckla och rekrytera medarbetare och chefer. Arbetsmiljö och rehabiliteringsarbetet sker i samverkan med de fackliga organisationerna samt med företagshälsovården. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har en god kompetensförsörjning i växande verksamheter
- Aktivt medskapandeindex (AMI) har ökat

- Alla verksamheter har ett förebyggande och aktivt arbetsmiljöarbete
- Sjukfrånvaron har sjunkit

Analys

Personal- och kompetensförsörjning

Att möta utmaningen med kompetensförsörjning i växande verksamheter och med flera bristyrken sker genom olika insatser. Förvaltningen arbetar framförallt med att behålla och utveckla personal.

Det ökande antalet invånare i Älvsjö innebär att förvaltningens verksamheter och service har utvecklats och växer. Flera nya förskolor och en gruppobstad har öppnats och förvaltningen har övertagit ett somatiskt boende i egen regi. Antalet anställda har därför ökat och är nu 748 medarbetare och 40 chefer, vilket är 20 fler än året innan. Andelen tillsvidareanställda är 95 procent att jämföra med 92 procent 2018 vilket är i linje med stadens ambition om trygga anställningar.

Av de tillsvidareanställda arbetar 45 procent inom förskola, 27 procent inom äldreomsorgen, 15 procent med stöd och service till personer med funktionsnedsättning, 8 procent inom socialtjänsten och 2 procent med fritid och kultur. Inom förvaltningens administrativa funktioner arbetar 3 procent. Personalomsättningen har ökat från 12 procent 2018 till 16 procent och har varit störst inom socialtjänsten.

Ett 60-tal tillsvidareanställningar har tillsatts under året, vilket är färre än året innan. Nyrekrytering har skett av vårdare till den nya gruppobstad som har öppnats under året samt av förskollärare och barnskötare till nyöppnade förskolor. De flesta rekryteringar har dock varit ersättningsrekryteringar. Även en del chefsrekryteringar har genomförts. Dessutom har rekrytering skett till visstidsanställningar som sommarvikariat inom hemtjänst, vård- och omsorgsboenden, gruppobstader och andra tidsbegränsade uppdrag som personlig assistent, avlösare och ledsagare. Lediga tjänster som barnskötare har haft högst söktryck. Svårast har det varit att rekrytera undersköterskor med körkort till hemtjänsten, förskollärare samt till tjänster inom socialtjänsten.

Förvaltningen har arbetat med att minska antalet deltidsanställda. En kartläggning av alla deltidsanställda inom äldreomsorgen har genomförts. Vi har också tagit fram handlingsplaner för fler verksamhetsområden, såsom utförarverksamheterna inom socialpsykiatri, för personer med funktionsnedsättning, personlig assistans samt för förskoleverksamheten.

Utifrån den ekonomiska prognosen för året införde förvaltningen i mars en särskild prövning inför varje rekrytering till socialtjänstavdelningen och de administrativa avdelningarna. I september utökades förfarandet till att omfatta även övriga verksamheter. Syftet har varit att stärka analysen kring uppkomna personallägen för att se om en rekrytering krävdes eller om situationen kunde lösas på annat sätt. Förvaltningens kostnader är till stora delar personalkostnader.

Förvaltningsövergripande introduktion för medarbetare och chefer har genomförts för att komplettera den lokala introduktionen. Introduktionen har bestått av information från förvaltningsledningen samt en busstur i Älvsjö. En ny digital stadsdelsövergripande introduktion har arbetats fram i samarbete med Skärholmens stadsdelsförvaltning. Arbetet ska slutföras under våren 2020 men då tillsammans med Hägersten-Liljeholmen inför starten av den nya förvalt-

ningen den 1 juli 2020.

Den årliga löneöversynen har genomförts med särskilda satsningar på flera yrkesgrupper; erfarna socialsekreterare och biståndsbedömare, yrkesutbildade barnskötare och särskilt yrkeskickliga sjuksköterskor.

Långt och hållbart arbetsliv

Medarbetarenkäten besvarades i början av året och resultatet redovisas i ett aktivt medarbetarindex (AMI). Svarsfrekvensen förbättrades och resultatet blev i nivå med stadens snitt.

Indexet består av tre delar; ledarskap, motivation och styrning. Det är desamma som tidigare år, men frågorna var färre och tydligare kopplade till stadens personalpolicy. Generellt kan vi se att kvinnor är mer nöjda än män och att äldre medarbetare och chefer är mer nöjda än yngre. Alla verksamheter har under året arbetat med analys, handlingsplan och uppföljning.

Vårt resultat på indikatorn Bra arbetsgivarindex blev 84. Det är två indexpunkter högre än samtliga stadsdelsförvaltningar men en minskning med två punkter jämfört med 2018.

Förvaltningen har förstärkt förmånerna för friskvård och hälsa genom att komplettera friskvårdstimmen med ett friskvårdsbidrag om upp till 1 200 kr på helår. Under året har 200 medarbetare tagit del av bidraget som är en förmån som lyfts fram vid rekrytering och har uppfattats som attraktiv av de sökande.

Förvaltningen har också tagit del av ett nytt internetbaserat hälso- och livsstilsverktyg som är kostnadsfritt för alla anställda i Stockholms stad. Det är det första forskningsbaserade verktyget i sitt slag och inspirerar den anställde att förebygga och hantera livsstilssjukdomar.

Under hösten genomfördes hälsodagar med inspiration, föreläsningar och prova-på-pass i samarbete med idrottsförvaltningen.

Uppföljningar av den fysiska arbetsmiljön, skyddsronder, har genomförts i alla verksamheter. Trots att förvaltningen arbetar systematiskt med uppföljning och åtgärder av den fysiska arbetsmiljön, förekommer problem med upplevd luftkvalitet och temperatur i flera verksamheter. Förvaltningen har kontakt med fastighetsägarna för åtgärder.

Utbildning i hjärt- och lungräddning har genomförts för personal i förvaltningshuset, med både teori och praktiska övningar.

För att förebygga sjukskrivning och stödja processen för att så snart möjligt komma åter i arbete har rehabiliteringsutbildning för chefer genomförts i samarbete med Hägersten-Liljeholmens och Skärholmens stadsdelsförvaltningar samt stadsledningskontoret.

Den totala sjukfrånvaron i förvaltningen har ökat under året och ligger på 8,5 procent och korttidssjukfrånvaron på 2,4 procent. Den totala sjukfrånvaron bland kvinnor är 8,6 procent jämfört med männens 7,7 procent. Den totala sjukfrånvaron har ökat mest bland männen medan den korta minskat för såväl kvinnor som män. En orsak är att det är svårt att få personer som varit sjukskrivna mer än ett år tillbaka i arbete. Förskolan är den verksamhet där sjuktalet generellt är något högre.

Kostnaderna för insatser från företagshälsovården har ökat för tredje året i rad. Det gäller kostnaderna för främjande, förebyggande och efterhjälpande insatser. Förvaltningen avropar framför allt efterhjälpande insatser.

Förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare

Förvaltningen har deltagit i starten av arbetet i staden för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare. Det är ett arbete som kommer att omfatta flera områden i samverkan med de fackliga organisationerna och pågå över längre tid. Arbetet kommer att fortsätta på det nya året i samarbete med Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning inför sammangåendet den 1 juli 2020.

Förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare

Arbetet med att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare har fortsatt. Tillsammans med medarbetarna har förvaltningen tagit fram vad som kännetecknar ett gott bemötande av brukare. Olika utbildningsinsatser har genomförts, till exempel kring barnrätt och en fördjupning i handläggning och dokumentation. En utvärdering av en kick-off där alla medarbetare inom socialtjänsten deltog har analyserats och legat till grund för arbetet.

Arbetsmiljöverket har under hösten, utifrån en anmälan från skyddsombud, gjort en inspektion av arbetsmiljöarbetet med fokus på arbetsbelastning på en av enheterna på socialtjänsten. Cheferna har tillsammans med medarbetare och skyddsombud arbetat för att förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på enheten. När arbetsgivaren och skyddsombud träffade Arbetsmiljöverket i december redovisades det arbete som gjorts och Arbetsmiljöverkets inspektion är nu avslutad.

Lika rättigheter och möjligheter på jobbet

Under året har medarbetarna ökat sina kunskaper om lika rättigheter och möjligheter på jobbet. Enheterna har, utifrån diskrimineringslagstiftningen, arbetat med aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter på jobbet. På arbetsplatsträffar har medarbetarna fått introduktion till lagstiftningen och hur vi kan arbeta med dessa frågor. En handlingsplan har sedan tagits fram om arbetsförhållanden, möjlighet att förena förvärvsarbete med föräldraskap samt kunskaper om diskriminering. I detta arbete har även skyddsombuden varit delaktiga.

Diskrimineringsärenden

Förvaltningen har inte haft några diskrimineringsärenden under året.

Organisationsutveckling och chefsstöd

Förvaltningen har haft flera frukostmöten och chefsforum för cheferna som flera även deltar i stadens olika program för ledarskapsutveckling. Bland annat har utbildning i jämställdhetsintegrering genomförts för alla i samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Fokus i det förvaltningsövergripande stödet har varit att utveckla förmågan att leda förändring och ge varandra stöd i det arbetet. En workshop om metoder för att framgångsrikt leda förändring har genomförts och därefter formades mindre chefsgrupper mellan olika verksamheter för fortsatt reflektion, erfarenhetsutbyte och stöd.

Förvaltningen har i samarbete med serviceförvaltningen genomfört workshops i smartare lönehantering för chefer och administratörer. Lönesystemets nya funktioner och kunskap om löneprocessen och de digitala verktyg som stödjer denna diskuterades tillsammans med tips för en effektivare hantering och kvalitetshöjning för att undvika fel i löneutbetalningar och löneskulder.

Förvaltningsledningen har följt upp höstens utbildning i krishantering med en övning i krisledning för att stärka sin kunskap och öka beredskapen inför eventuella händelser.

Det största förskoleområdet i stadsdelen har under våren förstärkt sin ledningsorganisation och inrättat biträdande förskolechefer som nu blir biträdande rektorer inom förskolan. I december påbörjade förvaltningen arbetet med en ny ledningsstruktur för förskolan som innebär att antalet förskoleenheter minskar från sex till tre.

Det somatiska boendet Kristallgården, numera Älvsjögården, återtog i egen regi i november. Ett 40-tal medarbetare, framför allt undersköterskor, vårdbiträden och sjuksköterskor, följde med till en anställning i stadsdelen vid verksamhetsövergången vilket har lett till kontinuitet för de boende.

Några goda exempel från verksamheterna

Flera verksamheter inom utförare egen regi har låga sjuktal. Åtgärder för att motverka sjukfrånvaro som har genomförts är utbildning i förflyttning som ger minskad risk för arbets-skador och förslitningsskador. En annan är att motivera medarbetarna att nyttja friskvårdstimmen och friskvårdsbidraget. På Solberga vård och omsorgsboende har de arbetat intensivt med hälsa och som ett resultat av detta visar de en ökning med sex procentenheter jämfört med förra året, gällande trivsel och hälsa på jobbet.

Utförare LSS och socialpsykiatri har arbetat fram ett årshjul i ledningsgruppen för att underlätta det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta skapar en tydlighet för medarbetarna hur de kan påverka genom olika mötesforum.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Anordna utbildning i handläggning och dokumentation för medarbetare inom socialtjänstavdelningen.	2019-04-15	2019-10-31	
✓	Chefer och administratörer utbildas i smartare och mer digitaliserad lönehantering i samarbete med serviceförvaltningen.	2019-01-01	2019-06-30	
✓	Erbjuda medarbetare och chefer hälsoinspiration i samarbete med idrottsförvaltningen.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Förvaltningen arbetar med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Förvaltningen påbörjar arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2019-01-08	2019-12-31	
✓	Genomföra fördjupad rehabiliteringsutbildning i samarbete med personalstrategiska avdelningen, Skärholmens och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltningar.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Handlingsplanen för att minska andelen deltidsanställda inom äldreomsorgen följs upp och handlingsplaner för fler verksamheter tas fram.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Införa ett friskvårdsbidrag som komplement till friskvårdstimmen.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Införa stadens nya chefsförsörjningsprocess.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Stärka det främjande och förebyggande arbetsmiljöarbetet genom utbildning för chefer och skyddsombud med fokus på den sociala och organisatoriska arbetsmiljön.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Ta fram ett digitalt förvaltningsövergripande introduktionsprogram för nya medarbetare och chefer.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	Utveckla det individuella stödet och de lösningar som underlättar för medarbetare med funktionsnedsättning att kunna utföra sitt arbete.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Älvsjöborna är delaktiga och har möjlighet att påverka.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom dialog med Älvsjöborna i våra olika verksamheter ges möjlighet till delaktighet och påverkan. Genom att lyssna på synpunkter, utreda medborgarförslag och analysera resultat från brukarundersökningar får förvaltningen värdefull kunskap om hur service och stadsmiljö uppfattas av invånarna. Synpunkter som används i verksamhetsutvecklingen.

Förvaltningens arbete utgår bland annat från stadens program:

- Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning (2018-2023)
- Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (2018- 2022)

Förvaltningen samverkar med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet liksom med olika forum för vårt trygghetsarbete.

Förväntat resultat

- Informationen från förvaltningen är tillgänglig
- Språket i tjänsteutlåtanden är värdat, enkelt och begripligt för att skapa engagemang från invånarna
- Dialog har förts med Älvsjöborna för att ta del av deras synpunkter

Analys

Medborgardialog

Medborgardialoger har, förutom de dagliga dialogerna via e-post eller telefonsamtal, hållits vid minst tre tillfällen för att ge förvaltningen en bild av vad Älvsjöborna önskar för åtgärder i specifika miljöer eller har för önskemål om en eventuell framtida mötesplats. Trygghetsdagen 2019 var ett av dessa initiativ då dialogen handlade om trygghet. Ett annat var dialogen om att utveckla och förbättra tryggheten kring skejtparken Solbrännan.

Kommunikationsinsatser

Förvaltningen kommunicerar i övrigt främst genom webbportalen, Facebook och månadsannonsern i lokalpressen som har minskat i storlek beroende på att stadens centrala finansiering har upphört och ett nytt begränsat avtal tagit vid. Prioriterad kommunikation har varit om det trygghetsskapande arbetet, medborgarförslag och större aktiviteter som Parkernas dag, aktuella stadsbyggnadsprojekt och stadens jubileum för att fira att demokratin fyller 100 år. Även nämndsammanträdena har annonserats.

Under sommaren informerade förvaltningen löpande om badförbudet som rådde vid Långsjön. Badförbudet engagerade Älvsjöborna och inläggen blev de mest kommenterade och delade. Totalt nådde vi drygt 13 600 personer.

Förvaltningen har medverkat vid exploateringskontorets presentation av den genomförda medborgarundersökningen i söderort. Syftet med undersökningen är att få kunskap om hur

invånarna i de utvalda områdena ser på stadsutveckling och hur de vill informeras.

Samverkan med råden

Samverkan sker med pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta i olika frågor. En tillgänglighetsvandring har genomförts av förvaltningen. Samverkan med råden samt verksamheterna har skett om var och hur tillgänglighetsvandringen skulle ske.

En ny rutin för hur ärenden till pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta ska hanteras för att öka deras delaktighet tidigt i hantering av remissvar och ärenden till stadsdelsnämnden har arbetats fram. Samverkan med råden sker på olika sätt under året. Till exempel har en workshop genomförts tillsammans med ett av råden inför arbetet med verksamhetsplanen.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Genomföra utbildning för stadsdelsnämndens ledamöter och ersättare i samarbete med juridiska avdelningen på stadsledningskontoret.	2019-01-02	2019-03-31	
✓	Genomföra utbildning i myndighetsutövning för sociala delegationens ledamöter och ersättare i samarbete med juridiska avdelningen på stadsledningskontoret.	2019-01-02	2019-03-31	
✓	I alla tjänsteutlåtanden där det är relevant ska det framgå hur förvaltningen har tagit hänsyn till barnrättsperspektivet.	2019-01-01	2019-12-31	
✓	I alla tjänsteutlåtanden där det är relevant ska det framgå hur förvaltningen har tagit hänsyn till funktionshinderperspektivet.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Älvsjös inköpsprocess är effektiv.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att verksamheterna använder stadens system för e-handel ökar förutsättningarna för att inköpen sker på rätt sätt och att det leder till ökad avtalstrohet.

Förväntat resultat

- Ökad andel elektroniskt inköp

Analys

Förvaltningens upphandlingssamordnare har besökt ledningsgrupper för att informera om direktiven för direktupphandlingar för att stärka kunskaperna kring direktupphandlingar och öka avtalstroheten.

Andelen elektroniska inköp har ökat från 68 till 69 procent.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning – uppföljning av driftbudget

Verksamhetsområde, mnkr	Justerad budget 2019	Utfall netto 2019	Avvikelse mot budget	Resultat överfört från 2018	Resultat till 2020	Avvikelse efter resultatdisp 2019	Avvikelse efter resultatdisp. bokslut 2018
Nämnd- och förvaltningsadministration	30,5	27,5	3			3	
Individ- och familjeomsorg	63,3	78,9	-15,6			-15,6	-9,6
varav barn o ungdom	36,8	46,6	-9,8			-9,8	-7
varav vuxna	10,2	11,1	-0,9			-0,9	-2,8
varav socialpsykiatri	16,4	16,8	-0,5			-0,5	0,6
Flyktingmottagande		-15,2	15,2			15,2	9,2
Stadsmiljöverksamhet	6,6	7,3	-0,7			-0,7	-1,8
avskrivningar	3,5	3,3	0,2			0,2	0
internräntor	0,5	0,4	0,1			0,1	0
Förskoleverksamhet	173,4	173,1	0,3	13,8	5,9	8,2	-2,9
Äldreomsorg	204,7	215,9	-11,2			-11,2	14,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	147,2	155,9	-8,7	5,3	2,3	-5,8	-6,1
Barn, kultur och fritid	10,2	10,7	-0,5	0,7		0,2	0,4
Arbetsmarknadsåtgärder	3,7	3	0,7			0,7	2,2
Ekonomiskt bistånd	22,2	22,2				0	-4,1
Övrig verksamhet	1,5		1,5			1,5	0,2
Summa	667,3	683,1	-15,8	19,8	8,2	-4,2	1,6

Tabellen innehåller avrundningsdifferenser.

Förvaltningen redovisar underskott med 15,8 mnkr mot budget före resultatöverföring och efter resultatdispositioner visas ett underskott om 4,2 mnkr.

Förvaltningens preliminära budget för 2019 var vid årets början netto 649,6 mnkr. Under året har budgeten netto justerats med 17,7 mnkr, varav prestationsjusteringar 12,5 mnkr. Den slutliga nettobudgetramen för året är 667,3 mnkr. Utöver det har förvaltningen beviljade omslutningsförändringar om 141 mnkr.

Budgetjusteringar	mnkr	Omslutningsförändringar	mnkr	Prestationsförändringar	mnkr
Medel för giftfri förskola	0,2	Nämnd- och förvaltningsadministration	1,1	Kommunal bostadsbidrag för äldre och funktionshindrade	0,5

Budgetjusteringar	mnkr	Omslutningsförändring år	mnkr	Prestationsförändringar	mnkr
Medel för aktivitetscenter	0,9	Individ- och familjeomsorg	22	Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	3,1
Medel för naturreservat	0,7	Arbetsmarknadsåtgärder	0,7	Förskola	8,9
Stimulansbidrag för utbyggnad av gruppbostad	1,2	Ekonomiskt bistånd	1,2	Summa	12,5
Kollo	0,3	Socialpsykiatri	2		
Förskola med höga hyra	1,3	Förskoleverksamhet	10,1		
Särskilda insatser stadsmiljö	0,1	Äldreomsorg	78,1		
Arbete med säsongrelaterade utsmyckning i ytterstaden	0,2	Omsorg för funktionshindrade	25,8		
Lokalmedel	0,1	Summa	141		
Lönesatsning	0,4				
Kapitalkostnader	-0,2				
Summa	5,2				

Resultatenheterna hade vid årets början en ingående fond med 19,8 mnkr. Skillnaden mellan den ingående och utgående resultatfonden är minskat fond med 11,6 mnkr. Förvaltningen överför en resultatfond med 8,2 mnkr till 2020.

Analys av resultaträkning

Nämndens resultat har ökat med 48 mnkr netto jämfört med 2018. Intäkter har ökat med 16 mnkr och kostnaderna 64 mnkr jämfört med föregående år.

Köp av verksamhet och entreprenader har ökat med 27,8 mnkr, vilket bland annat beror på volymökningar inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Personalkostnaderna har ökat med 24 mnkr och avser främst årets lönerevision, särskilda lönesatsningar och volymökningar inom förskola och äldreomsorg.

Lokalhyror och drift har marginell förändring.

Nämnd och förvaltningsadministration

Nämnd- och förvaltningsadministration, mnkr	Utfall 2019	Prognos T2	Prognos T1
Avvikelse jämfört med budget	3,0	2,4	0,3

Nämnd och förvaltningsadministration redovisar ett överskott med 3 mnkr mot budget, vilket beror på förseningen av införandet av GSIT 2.0 samt vakanta tjänster.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg, mnkr	Utfall 2019	Prognos T2	Prognos T1
Barn och ungdom	-9,8	-8,7	-2,5
Vuxna	-0,9	0,0	0,0
Socialpsykiatri	-0,5	0,5	0,4
Flyktingmottagande	15,2	7,0	2,0
centralt	-4,4	-1,5	-0,3
Total avvikelse mot budget	-0,4	-0,1	-0,4

Utfallet för individ- och familjeomsorg inklusive flyktingmottagandet visar ett sammantaget underskott med 0,4 mnkr.

Barn- och ungdomsomsorgen visar underskott med 9,8 mnkr. Detta beror på höga konsultkostnader på grund av stor personalomsättning samt höga HVB- och skyddat boendekostnader i hopp om att undvika dyra SIS placeringar. Det har varit flera LVU-liknande ärenden under året än år 2018.

Verksamheten för vuxna/missbruk redovisar ett underskott mot budget med 0,9 mnkr vilket främst beror på LVM kostnader som är mycket högre än budgeterat. I år har vi haft två ärenden och förra året inget.

Socialpsykiatrins beställare redovisar ett underskott mot budget med 0,5 mnkr vilket beror på dels konsultkostnader som uppstod vid flera längre sjukskrivningar och dels på flera HVB placeringar samt högre korttidsboende- och sysselsättningskostnader än budgeterat.

I förhållande till tidigare lämnade prognoser visar bokslutet för verksamhetsområdet ingen avvikelse jämfört med tertialrapport 1 och 0,3 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Skillnaderna beror huvudsakligen på att högre intäkter för statsbidrag för flyktingar har förts till verksamhetsområdet.

Stadsmiljö

Stadsmiljöverksamhet, mnkr	Utfall 2019	Prognos T2	Prognos T1
Stadsmiljö	-0,7	0	0,0
Avskrivningar och internränta	0,3	0	0
Stadsmiljö totalt	-0,4	0	0

Stadsmiljö redovisar ett underskott om 0,7 mnkr mot budget, vilket beror på skadorna som orsakades av stormen, vandalisering samt oförutsedda reparationer av lekplatser för att undvika fara för barnen.

Kapitalkostnader för avskrivningar och ränta visar 0,3 mnkr lägre än budget, vilket beror på förseningar i utförandet av parkinvesteringar.

Förskola

Förskoleverksamhet, mnkr	Utfall 2019 före res.disp	Utfall 2019 efter res.disp	Prognos T2 efter res.disp	Prognos T1 efter res.disp
Avvikelse jämfört med budget	0,3	8,2	6,0	4,6

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott med 0,3 mnkr före resultatdispositioner. Efter resultatdispositioner redovisas ett överskott 8,2 mnkr. Förändringen beror till stor del på att antalet barn har ökat. I förhållande till tidigare lämnade prognoser (efter resultatöverföringar) visar bokslutet för verksamhetsområdet ett förbättrat resultat med 3,6 mnkr jämfört med tertialrapport 1 och ett förbättrat resultat med 2,2 mnkr jämfört med tertialrapport 2.

Äldreomsorg

Äldreomsorg, mnkr	Utfall 2019	Prognos T2	Prognos T1
Avvikelse jämfört med budget	-11,2	-7,5	0

Äldreomsorgen redovisar ett underskott med 11,2 mnkr jämfört med budget.

Beställaren inklusive centralt redovisar ett underskott med 7,8 mnkr. Underskottet beror främst på att antalet månadsinsatser inom vård- och omsorgsboenden ökade väsentligt jämfört med vad som budgeterats för året och jämfört med år 2018. Antalet placeringar per månad var 153 i genomsnitt 2019 och 133 i genomsnitt 2018. Månadsinsatser på servicehus har sjunkit och är i snitt 60 för 2019, att jämföra med i snitt 63 år 2018

Utförarna i egen regi inom äldreomsorgen visar ett underskott med 3,3 mnkr vilket huvudsakligen beror på lägre intäkter och tomma lägenheter, som innebär höga kostnader för tomgångshyror. Kostnaden för äldreomsorgens tomgångshyror var totalt 1,6 mnkr år 2019. Den 1 november återtogs Kristallgårdens vård- och omsorgsboende i egen regi.

Utförarna inom äldreomsorgen har beviljats medel för att bryta social isolering och ensamhet, utveckla specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom samt lyfta måltidsupplevelsen för äldre.

Äldreomsorgens budgetavvikelse jämfört med prognoserna i tertialrapport 1 och 2 berodde på att vårdbehovet fortsatt att öka främst inom demens, vilket påverkat kostnaderna. Älvsjö har fått ta över ett ärende från Migrationsverket enligt lagen om mottagande av asylsökande. Migrationsverket placerade klienten på ett externt vård och omsorgsboende som är beläget inom Älvsjö stadsdelsförvaltning varför förvaltningen får stå för kostnaden.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning, mnkr	Utfall 2019 före res.disp	Utfall 2019 efter res.disp	Prognos T2 efter res.disp	Prognos T1 efter res.disp
Avvikelse jämfört med budget	-8,7	-5,7	-4,2	-2,9

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning visar ett underskott om 8,7 mnkr jämfört mot budget före resultatdispositioner och efter ett underskott med 5,7 mnkr.

Den största delen av budgeten inom verksamhetsområdet är prestationsrelaterad. Det vill säga

att staden gör en avläsning vår och höst på hur många personer som har insatserna grupp-/servicebostad, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidstillsyn enligt LSS. Varje prestation genererar en budgettilldelning. Prestationsförändringarna 2019 uppgick till 3,1 mnkr.

Beställaren redovisar ett underskott med 4,7 mnkr. Enheten för funktionsnedsatta har haft stora ekonomiska utmaningar under året och verksamhetens arbete och insatser har inte rymts inom tilldelad budget för 2019.

Underskottet förklaras främst av höga kostnader för turbundna resor samt höga kostnader för platser på grupp- och servicebostäder för vuxna. I november öppnades en ny gruppboende i Älvsjö och på grund av sen inflyttning uteblev prestationer. Det är brist på lediga platser på grupp- och servicebostäder. Det har lett till kostsamma placeringar utanför de verksamheter som är upphandlade enligt LOV där det avtalade dygnspriset inte har överensstämmt med den ersättning/prestation som förvaltningen fått tilldelad i budget. Två av dessa placeringar har kunnat avslutas under december 2019 då två brukare erbjöds och därefter flyttade till gruppboende inom LOV. Flytten har en mindre påverkan på resultatet 2019 men kommer att påverka enhetens budget positivt under 2020 och framåt.

Även kostnader för personlig assistans LSS har ökat på grund av Försäkringskassans striktare bedömningar. De personer som tidigare fått assistansbidrag men nu får avslag från Försäkringskassan blir staden kostnadsansvarig för.

Utförare redovisar ett underskott med 4 mnkr. Det beror delvis på intäktsbortfall då några lägenheter har varit tomma i perioder under året. Det beror även på att antalet assistanstimmar och därmed intäkterna fortsätter att minska och att kostnaderna inte har kunnat anpassas till minskad volym fullt ut.

I förhållande till tidigare lämnade prognoser visar bokslutet för verksamhetsområdet ett försämrat resultat jämfört med prognosen i tertiärrapport 1 och 2. Avvikelsen mot tidigare prognoser beror på ökade kostnader för köp av verksamhet på beställarenheten.

Barn, kultur och fritid

Barn, kultur och fritid, mnkr	Utfall 2019 före res.disp	Utfall 2019 efter res.disp	Prognos T2 efter res.disp	Prognos T1 efter res.disp
Avvikelse jämfört med budget	-0,5	0,5	1,0	0,7

I barn, kultur- och fritidsverksamheten ingår verksamheter för barn- och ungdom (avdelningen för social omsorg), kolloverksamhet (förskoleavdelningen) samt kultur- och föreningsbidrag (staben).

Verksamheten visar ett underskott med 0,5 mnkr mot budget, vilket beror på ökade kostnader för kollo.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder, mnkr	Utfall 2019	Prognos T2	Prognos T1
Avvikelse jämfört med budget	0,7	0,8	0,0

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott med 0,7 mnkr vilket främst beror på lägre

kostnader för visstidsanställda, feriearbetare samt insatser för antal offentligt skyddat arbete.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd, mnkr	Utfall 2019	Prognos T2	Prognos T1
Avvikelse jämfört med budget	0,0	-1,7	0,0

Antalet bidragshushåll 2019 ligger i snitt på 203. Föregående år var snittet 182, en ökning med 21 hushåll. Anledningen är att flera EKB gymnasiestuderande ungdomar som fyllt 18 år har flyttats över från EKB till ekonomiskt bistånd. Snittet för ekonomiskt bistånd från januari till december ligger på 1 684 mnkr. Under samma period år 2018 låg snittet på 1 551 mnkr, en ökning med 133 tkr mellan åren. Ekonomiskt bistånd per hushåll har däremot minskats till 7 070 kr från 7 116 kr i fjol. Ökningen av kostnader för ekonomiskt bistånd är knuten till ökade antal bidragshushåll. Bidrag som motsvarar kostnaderna för ekonomiskt bistånd som har betalats ut till de ensamkommande ungdomarna har återsökts från Migrationsverket.

Utfall jämfört med prognoser under året

	Prognos T1	Prognos T2	Bokslut 2019	Avvikelse T2-bokslut
Driftbudget				
Kostnader	804,2	841,5	878,8	37,3
Intäkter	-142,2	-162,5	-195,7	33,2
Nettokostnader före resultatdispositioner	662,0	679,0	683,1	4,1
Nettokostnader efter resultatdispositioner	660,2	671,3	671,5	0,2

Utfallet i bokslut 2019 visar 0,2 mnkr försämring av resultat jämfört med tertialrapport 2, efter resultatdispositioner.

Kostnads- och intäktsutvecklingen

Verksamhetsområde	Kostn bokslut 2018	Kostn bokslut 2019	Kostnader Förändring	Intäkter bokslut 2018	Intäkter bokslut 2019	Intäkter Förändring	Netto-förändring
Nämnd och förvaltningsadmin.	31,6	29,6	2	1,9	2,1	-0,2	2,2
Individ- och familjeomsorg	74,4	85,9	-11,5	4,6	7	-2,4	-9,1
varav socialpsykiatri	18,8	21,3	-2,5	3,7	4,5	-0,8	-1,7
Flyktingmottagande	28,1	24,6	3,5	37,1	39,8	-2,7	6,2
Stadsmiljö	8,7	7,4	1,3	0,1	0	0,1	1,2
Avskrivningar	2,8	3,3	-0,5	0	0	0	-0,5
Internräntor	0,3	0,4	-0,1	0	0	0	-0,1
Förskola	180,7	192,8	-12,1	19	19,8	-0,8	-11,3
Äldreomsorg	284	308,2	-24,2	88,3	92,3	-4	-20,2
Stöd och service till personer	176,9	178,8	-1,9	25,2	22,9	2,3	-4,2

Verksamhetsområde	Kostn bokslut 2018	Kostn bokslut 2019	Kostnader Förändring	Intäkter bokslut 2018	Intäkter bokslut 2019	Intäkter Förändring	Netto- förändring
med funktionsnedsättning							
Kultur o. föreningsverksamhet	11,4	12,3	-0,9	1,3	1,6	-0,3	-0,6
Arbetsmarknadsåtgärder	2,7	4,4	-1,7	1	1,4	-0,4	-1,3
Ekonomiskt bistånd	27	31	-4	1,8	8,8	-7	3
varav handläggning	8,1	9,8	-1,7	0,5	4,8	-4,3	2,6
Övrig verksamhet	1,3	0	1,3	0	0	0	1,3
Summa	829,9	878,8	-48,9	180,3	195,7	-15,4	-33,5

Nämnd och administration

Kostnaderna för nämnd och förvaltningsadministration minskade under 2019 mestadels på grund av minskade personalkostnader och lokalhyror samt reparation och underhåll av lokaler.

Individ- och familjeomsorg samt flyktingmottagande

Kostnaderna för barn och unga har ökat med 11,5 mnkr under 2019 jämfört med 2018, vilket huvudsakligen beror på LVU och HVB placeringskostnader. Det ökade inflödet har lett till fler placeringar av barn och ungdomar, vilket är en effekt av att Älvsjö som stadsdel växer.

Kostnaderna för vuxna har totalt minskat med 0,7 mnkr jämfört med 2018, vilket främst beror på minskade kostnader för HVB. Kostnaderna för öppenvård och personalkostnader har också minskats under 2019 jämfört med 2018. Det är värt att nämna att LVM kostnader har ökat med 1,4 mnkr mot i fjol.

Både kostnaderna och intäkterna för flyktingmottagande har minskats under 2019. Under året har även kostnaderna per placering sjunkit.

Kostnaderna för socialpsykiatri är högre än förväntat. Detta beror främst på flera HVB-boende samt placeringar på SHIS stödboende och ökade personalkostnader.

Stadsmiljö

De totala kostnaderna för stadsmiljö har minskat med 1,3 mnkr mellan 2018 och 2019. Personalkostnaderna har minskat med 0,1 mnkr mestadels på grund av en organisatorisk förändring mellan stadsmiljö och samhällsutvecklingsavdelning.

Största minskningen beror på glesare klippning av gräsmattor.

Förskola

Kostnaderna för förskoleverksamheten har ökat med 12,2 mnkr 2019 jämfört med 2018. Personalkostnaderna har ökat med 10,8 mnkr vilket till stor del beror på volymökningar samt en kvalitetshöjande satsning där samtliga förskolor i egen regi i Älvsjö fick genomföra en utbildning under hösten. Antalet barn har ökat från 1 207 barn under 2018 till 1 279 barn under 2019. Andra orsaker till ökningen är starten av nya verksamheter, förskollärlöne-

lyftet, årets lönerrevision samt ökade kostnader i samband med vattenskador i två olika förskolor. Andra kostnadsökningar beror på omfattande ombyggnationer i två förskolor. Volymökningen medför även en ökad kostnad för livsmedel och förbrukningsartiklar.

Intäkterna har ökat med 0,8 mnkr, vilket huvudsakligen beror på ökade barnomsorgsavgifter då barnantalet har ökat under 2019. Ökningen beror även på försäkringsersättningar för vattenskada i två förskolor.

Äldreomsorg

Kostnaderna för äldreomsorg har ökat med 24,2 mnkr jämfört med 2018. Personalkostnaderna har ökat med 10 mnkr främst på grund av fler anställda inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboende i egen regi. Kostnader för inhyrd personal har ökat med 1,4 mnkr, vilket huvudsakligen beror på svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens. Kostnader för lokaldrift har ökat med 0,6 mnkr, it-kostnader med 0,4 mnkr och kostnaderna för köp av verksamhet har ökat med 0,8 mnkr.

Intäkterna har ökat med 2,4 mnkr jämfört med 2018 vilket främst beror på ökade försäljningsintäkter för vård- och omsorgsplatser från andra stadsdelar och kommuner.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kostnader för stöd och service till personer med funktionsnedsättning har ökat med 1,9 mnkr 2019 jämfört med år 2018. Personalkostnaderna har ökat med 1,1 mnkr medan kostnader för köp av verksamhet har ökat med 3,8 mnkr. Vissa kostnader har minskat under 2019, som till exempel inhyrd personal.

Intäkterna har minskat med 2,3 mnkr jämfört med 2018 vilket huvudsakligen beror på minskade försäljningsintäkter.

Barn, kultur och fritid

Kostnaderna för verksamhetsområde har ökat med 0,9 mnkr jämfört med 2018. Största ökningen beror på föräldrautbildningar och fler sommarkolloplatser.

Intäkterna har ökat med 0,6 mnkr jämfört med 2018 främst på grund av bidrag från tillväxtverket och avgifter från sommarkollo samt extra medel för övriga lovaktiviteter.

Arbetsmarknad

Under 2019 har kostnaderna ökat med 1,7 mnkr och intäkterna med 0,4 mnkr i jämförelse med 2018. Personalkostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder har ökat med 0,8 mnkr under 2019. Intäkterna har också ökat med 0,4 mnkr och det beror på flera antal visstidsanställda och nystartsjobbare.

Ekonomiskt bistånd

Under 2019 har kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökat med 4,0 mnkr och intäkterna har ökat med 7,0 mnkr jämfört med 2018. Kostnadsökningen beror huvudsakligen på en ökning av utbetalt ekonomiskt bistånd. Atalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd har ökat med anledning av gymnasiestuderande ensamkommande ungdomar som överförs ifrån barn- och ungdom till ekonomiskt bistånd. Personalkostnaderna har ökat med 1,7 mnkr vilket till stor del beror på ökade kostnader för inhyrd personal under sjukskrivningsperioder. Intäkterna inom ekonomiskt bistånd har också ökat med 7,0 mnkr jämfört med 2018, vilket främst beror

på överförda intäkter från tidigare år som skulle utnyttjas senast år 2019. Osäkerhet råder vad gäller återsökning av bidrag avseende LVU samt särskilda återsökningar där vi fått många avslag från Migrationsverket. Bidraget för generalschablonen, som grundar sig på antal mottagna flyktingar som är inskrivna i stadsdelen, har minskat varje månad under 2019.

Resultatenheter

Tkr	Överfört från 2018	Resultat 2019	Totalt att överföra till 2020
Resultatenhet 1: Akleja, Våga vilja, Långsjö, Rödkulla	2155	-1815	340
Resultatenhet 2: Lillskogen, Matrisen, Älvskogen, Solkatten	2948	-2078	870
Resultatenhet 3: Viveln, Snöripan, Muminstugan	1920	-1538	382
Resultatenhet 4: Mineralen, Trollsländan, Eken, Öppna förskolan	2796	-891	1905
Resultatenhet 5: Citrusgården, Prästängan, Solängan, Skattkistan	1698	-733	965
Resultatenhet 6: Sjöstjärnan, Sylvester, Äppelängan	2322	-852	1470
Delsumma förskola	13839	-7907	5932
Utförare inom LSS-området (5 gruppboende, 2 serviceboende, 1 daglig verksamhet)	5292	-2988	2304
Enheten för fritid har avvecklats 181231	663	-663	
Summa resultatenheter	19794	-11558	8236

Totalt beräknas 8,2 mnkr i ackumulerat överskott att föras över till 2020.

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år. Överföringen får som mest motsvara 5 procent av bruttobudgeten innevarande år. Resultatfondens ackumulerade överförda överskott får maximalt motsvara 10 procent av bruttobudgeten. En förutsättning är att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år, annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet.

Förskola

Nämnden har sex resultatenheter inom förskoleverksamheten. Ett överskott om 13,8 mnkr fördes över från 2018. För förskolans resultatenheter är resultatet för 2019 ett sammantaget underskott på 7,9 mnkr. Totalt beräknas 5,9 mnkr i överskott att föras över till 2020 och resultatenheterna minskas till tre.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Utförare inom LSS-området förde över 5,3 mnkr i överskott från 2018. Enheten redovisar sammantaget ett underskott med 3,0 mnkr. Årets underskott beror främst på minskade intäkter

då lägenheter har varit tomma periodvis under året. Totalt beräknas 2,3 mnkr i överskott att föras över till 2020.

Barn, kultur och fritid

Enheten för fritid upphörde som resultatenhet 31 december 2018, vilket innebär att 0,7 mnkr tillfaller nämnden.

Investeringar

Investeringar, mnkr, netto	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Avvikelse Prognos T2/2019
Parkinvesteringar				
Lekparken Apelsinen	2,0	5,2	3,2	
Örby slotts plaskdamm	2,0	2,7	0,7	0,7
Reinvesteringar				
Mindre parkinvesteringar och reinvesteringar	2,7		0	2,7
Inventarier och maskiner	5,7	5,7	0	0
Larm inom äldreomsorg	2,0		0	0
Nya avdelningar inom förskola	0,6	0,6	0	0
Läkemedelsskåp inom äldreomsorg	1	1	0	0
Larm och passeringssystem	1,2	1,2	0	0
Klimatinvesteringar	11,7	11,9	0,2	0,2
Längsjöbadet	5	5,7	0,7	0,7
Bergtorpskärret	5,9	5,4	-0,5	-0,5
Big Belly	0,3	0,3	0	0
el- cyklar	0,1	0,1	0	0
Torkskåp o vitvaror fsk	0,4	0,4	0	0
Trygghetsinvesteringar	6,3	4,9	1,4	0
Lekparken Apelsinen - belysning	1,3	1,3	0	0
Lekparken Apelsinen - konstgräsplan	0,7	0,7	0	0
Prästgårdsparken	1,8	0,8	1,0	1
Solbrännan	0,7	0,5	0,2	0,2
Solbergaskogen	1,1	1,0	0,1	0,1
Standarparken	0,7	0,6	0,1	0,1
Totalt	30,4	29,2	1,2	1,6

Nämnden ansöker ombudgetering för klimatinvesteringar och trygghetsinvesteringar sammantaget 1,9 mnkr

Se vidare under rubriken *Ombudgeteringar*.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ej aktuellt.

Ombudgeteringar

Nämnden ansöker ombudgetering med 1,9 mnkr.

Klimatinvesteringar

Bergtorpskärret 0,5 mnkr

Projektet har försenats på grund av svårare markförhållanden än förväntat, samt fel i ritningar som fick göras om.

Trygghetsmedel

Prästgårdsparken/Sjörövarparken 1,1 mnkr

Stadsdelsförvaltningen ska sätta upp ny belysning i parken och byta ut en del växtlighet till lågväxande för bättre överblick. Det kommer att ske i samband med att exploateringskontoret gör en större upprustning av parken. Exploateringskontoret har flyttat fram upprustning till 2020 och hittills har stadsdelsförvaltningen, via trafikkontoret, endast köpt in belysningsutrustning.

Solbrännan 0,2 mnkr

Ett belysningsnät är beställt men på grund av lång leveranstid hann det inte komma 2019. Övriga trygghetsåtgärder i Solbrännan är genomförda.

Solbergaskogen 0,1 mnkr

Åtgärderna vid hundrastgården kunde inte genomföras som planerat eftersom belysningen blev dyrare än förväntat. Åtgärderna vid hundrastgården behövde därför planeras om och har inte hunnit genomföras. Övriga trygghetsåtgärder i Solbergaskogen har genomförts.

Medel för lokaländamål

Förskolor

För 2019 utgår ett bidrag för lokaler med hög hyra inom förskolan. Bidraget utgår med 80 procent av den del av hyran som ligger mellan 1 700 kr – 2 500 kr/kvm och 40 procent för den del av hyran som överstiger 2 500 kr/kvm. Bidraget fördelas via budgetjustering. För 2019 uppgår bidraget till nämnden till 1,3 mnkr.

Analys av balansräkning

Analys av balansräkningen

Balansräkningen beskriver stadsdelens tillgångar och skulder och eget kapital. Förändringen i balansräkningen per 31 december 2019 jämförs med motsvarande period föregående år.

Tillgångar

De totala tillgångarna ökar med 30,6 mnkr, från 102,1 mnkr till 132,7 mnkr.

Anläggningstillgångarna totalt ökar 25,1 mnkr. Av dessa avser 2,7 mnkr upprustning av Örby slotts plaskdamm, 5,3 mnkr upprustning av Apelsinparken, 5,4 mnkr upprustning av Bergtorpskärrer och 5,7 mnkr åtgärder mot vattenproblem vid Långsjöbadet. Dessutom har maskiner och inventarier ökat med 2,4 mnkr. Resten avser främst reinvesteringar i parker och mindre parkinvesteringar.

Omsättningstillgångarna ökar med 5,5 mnkr. Ökningen är främst hänförlig till en förutbetalad kostnad för en nybyggd gruppbostad på 1,6 mnkr. Kostnaden kommer att täckas av bidrag från SLK under åren 2020-2022. Därutöver har förutbetalda hyror till Sisab ökat med 1,3 mnkr.

Skulder

De totala skulderna minskar med 12,8 mnkr.

Leverantörsskulderna ökar med 6,3 mnkr. Förändringen är fördelad mellan: Externa leverantörer 5,8 mnkr vilket framför allt beror på ett antal stora fakturor för parkinvesteringar, stadens bolag 1,9 mnkr och ndra förvaltningar -1,4 mnkr.

Övriga kortfristiga skulder minskar med 15,8 mnkr. Detta beror på att stadsbidragen för flyktingmottagande har använts.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 3,6 mnkr. Förändringen består av en återbetalning av stimulansmedel för äldreomsorgen avseende 2018 på 1,6 mnkr samt återföring av tidigare vite om 1,0 mnkr.

Eget kapital

Eget kapital minskar med 43,4 mnkr, från 1,1 mnkr till -42,3 mnkr.

Övrigt

Personalkostnadsutveckling

(-)=minskade kostnader			
Verksamhet (mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Förändring 2019-2018
Nämnd och administration	20,3	20,3	0
Individ och familjeomsorg	32,7	33,1	0,4
Stadsmiljö	0,8	0,8	0
Förskola	136,3	146,4	10,1
Äldreomsorg	103,1	112,5	9,4

(-)=minskade kostnader			
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	73,5	74,6	1,1
Barn, kultur och fritid	7,1	7,3	0,2
Arbetsmarknadsåtgärder	2,7	4,4	1,7
Ekonomiskt bistånd	6,3	7,3	1
Summa stadsdelsnämnd	382,8	406,7	23,9

Personalkostnaderna har ökat med 23,9 mnkr jämfört med 2018. Ökningen består av volymökningar främst inom förskolan och äldreomsorgen samt effekter av lönerörelsen.

Inom individ- och familjeomsorg har personalkostnaderna minskat med 0,4 mnkr vilket beror på den höga personalomsättningen.

Inom förskoleverksamheten har personalkostnaderna ökat med 10 mnkr mellan 2018 och 2019. Det beror till stor del på volymökningar.

Inom äldreomsorgen har personalkostnaderna ökat med 9,4 mnkr jämfört med år 2018. Ökningen beror på effekter av lönerörelsen och återtagande av Älvsjögården till egen regi.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning har personalkostnaderna ökat med 1 mnkr jämfört med 2018. Ökningen beror också på effekter av lönerörelsen och ny gruppbostad.

Inom barn, kultur och fritid har personalkostnaderna ökat med 0,2 mnkr, vilket beror på effekter av lönerörelsen och ökat antal anställda.

Inom arbetsmarknad har personalkostnaderna ökat med 1,7 mnkr. Ökningen beror på tillsättning av en tjänst och ökat antal Offentligt skyddat arbete (OSA), nystartsjobbare samt visstidsanställda under 2019 jämfört med 2018

Inom ekonomiskt bistånd har personalkostnaderna ökat med 1,0 mnkr.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Älvsjös stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2019 varit tillräcklig.

Kvalitetsarbete

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Under året har avdelningen utförare egen regi utvecklat ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete. Som en del av detta har flera rutiner reviderats eller nya skapats.

Avdelningen utförare egen regi och socialtjänstavdelningen har upprättat en ny rutin för avvikelshantering enligt socialtjänstlagen. Syftet med en gemensam rutin för avdelningarna är att effektivisera arbetsflöden, samarbetsprocesser och dokumenthantering. Avvikelse rutin och blankett för avvikelser för hälso- och sjukvårdsfrågor har reviderats för att bättre analyser av

bakomliggande orsaker ska ge förslag till förbättringsåtgärder. Ett presentationsmaterial som cheferna kan använda på arbetsplatsträffar för att presentera den nya rutinen och blanketten har tagits fram.

En del i det systematiska kvalitetsarbetet är att uppmärksamma och åtgärda missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden enligt lex Sarah. Avdelningen utförare egen regi och socialtjänstavdelningen har uppdaterat förvaltningens lex Sarah-rutin. Den uppdaterade rutinen är publicerad på intranätet.

Övriga kvalitetsarbete

Utförare egen regi

Avdelningen utförare egen regis verksamheter har och kommer fortsätta utveckla arbetet med väsentlighet- och riskanalyser och sina internkontroller.

Socialtjänstavdelningen

Avdelningen har under våren arbetat med att utveckla strategin jämställdhetsintegrering inom socialtjänsten.

Avdelningen har varit i kontakt med studenter från Stockholms universitet för dialog om ett eventuellt samarbete kring en uppsats med fokus på barnrätt eller jämställdhet. Tyvärr tackade studenterna nej till uppdraget.

Deltagarna i Stockholms stads traineeprogram för akademiker har under tre veckor under våren bytt arbetsplats med varandra, vilket innebar att de var placerade på en annan arbetsplats än den egna. Socialtjänstavdelningen var värd för en gästtrainee och ansvarade då tillsammans med stadsledningskontoret för planering och samordning av breddningsperioden. Avdelningen har efter periodens slut fått återkoppling och det framkom att olika perspektiv såsom barnrätt och jämställdhet genomsyrade vissa möten samt att dokumentationen kan bli bättre vid vissa ärenderåd.

Övrigt

Avdelningen utförare egen regi

Synpunkter och klagomål, lex Sarah-rapporter och andra incidenter

Avdelningen har under året fått in 30 synpunkter och klagomål. Alla synpunkter och klagomål redovisas på arbetsplatsträffar (APT)

Verksamheterna har under perioden lämnat fyra lex Sarah rapporter som har hanterats och utretts av förvaltningens lex Sarah-utredare. En av dessa har även rapporterats som en person-uppgiftsincident.

Analys och åtgärder

Sammanställningar av synpunkter och klagomål görs på enheterna och på avdelningsnivå för att kunna se eventuella mönster eller trender.

Efter sammanställning av analys av inkomna klagomål och synpunkter har handledning i bemötande och kommunikation påbörjats på några enheter. En annan åtgärd har varit att byta städentreprenör på en enhet.

Lex Sarah-utredningarna har visat på en del brister och berörda enheter har utvecklat sitt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, vissa befintliga rutiner har reviderats och nya rutiner har upprättats.

Avdelningen utförare egen regi har under året tagit fram en rutin för hantering av synpunkter och klagomål för avdelningen som kommer gälla från 2020. Rutinen ska främja hur vi arbetar med synpunkterna och klagomålen i verksamheterna och systematiskt analyserar förbättringsområden.

Egenkontroller

Egenkontroller ska genomföras i verksamheterna för att kvalitetssäkra verksamheten och har bland annat genomförts inom följande områden: social dokumentation, trygghetslarmets funktionalitet, nyckelhantering och hälso- och sjukvårdsdokumentation.

Utifrån dessa egenkontroller har bland annat utvecklingsområden identifierats inom social dokumentation och utbildning inom området har därför genomförts.

Kvalitetsobservationer

Äldreförvaltningen har genomfört kvalitetsobservationer på Solberga dagverksamhet och Solberga korttidsvård. Syftet med observationerna är att följa upp processkvalitet, det vill säga hur verksamheterna tillämpar personcentring och äldreomsorgens nationella värdegrund i det dagliga arbetet. Vid observationerna har styrkor och utvecklingsområden som kan ligga till grund för aktiviteter i nästa verksamhetsplan och kompetensutvecklingsplan identifierats.

Inspektioner

Miljöförvaltningen har utfört två oanmälda livsmedelskontroller i år på Solberga vård- och omsorgsboende. Inga avvikelser konstaterades vid kontrollerna.

Socialtjänstavdelningen

Synpunkter och klagomål samt avvikelser

Synpunkter och klagomål från brukare, anhöriga och samverkanspartners är viktiga informationskällor för verksamhetens utveckling. Den återkoppling vi får är ett viktigt diskussionsunderlag för medarbetare och chefer i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Synpunkter och klagomål som inkommer hanteras av berörda enheter genom att kontakta den enskilde för att åtgärda eventuella felaktigheter, förklara myndighetens hantering och beslut men också för att återskapa förtroende för förvaltningens verksamheter.

Avdelningen har under året tagit emot 90 klagomål och synpunkter, varav 17 positiva synpunkter.

Synpunkterna har under året fördelats enligt följande:

Enheten för barn och familj har tagit emot sju klagomål. Klagomålen har bland annat handlat om handläggning och bemötande.

Enheten för funktionsnedsatta har tagit emot fem klagomål. Klagomålen har exempelvis handlat om handläggning och kvaliteten av insatser samt bemötande.

Enheten för vuxna har tagit emot ett klagomål som handlade om bemötande samt ett beröm via e-post. Detta rörde gott bemötande och stöd under handläggning med skuldsanering.

Enheten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad har tagit emot fyra klagomål och synpunkter, varav en var positiv synpunkt. Klagomålen har handlat om bemötande och hur ett ärende hanterats när ansvarig handläggare blivit sjuk. Enheten har även tagit emot en positiv synpunkt om bemötande.

Enheten för äldre har tagit emot 73 klagomål och synpunkter, varav 16 är positiva synpunkter. Klagomålen har bland annat handlat om kvaliteten på insatser, tillgänglighet och bemötande inom hemtjänst, vård- och omsorgsboende samt handläggning.

Enheten för äldre har rapporterat 22 avvikelser, som bland annat har handlat om brister i rapportkedjan, ej inkomna genomförandeplaner och brister i beviljade insatser.

Analys och åtgärder

Antal klagomål och synpunkter är fler än under samma period 2018 då antalet var 37, varav 13 var positiva synpunkter.

En sammanställning och analys av inkomna synpunkter och klagomål har gjorts både på enhetsnivå och avdelningsnivå för att se mönster och trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet och föranleder förbättringsarbete. Omkring hälften av klagomålen inom äldreomsorgen har gällt privata utförare som i sin tur har planerat för och vidtagit konkreta åtgärder.

Analysen visar bland annat att många fler inkomna klagomål än tidigare är riktade till vård- och omsorgsboenden, vilket kan bero på ökat antal individuppföljningar inom särskilda boenden som har utförts av beställarenheten.

Ärenden enligt lex Sarah

Socialtjänstavdelningen har under året utrett 28 lex Sarah-rapporter. Av dessa rör nitton enheten för barn och familj, två rör enheten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad, fyra enheten för äldre samt tre enheten för funktionsnedsatta.

Rapporteringen har främst skett under hösten och gällt enheten för barn och familj. Rapporterna handlar om bristande rättssäkerhet för de enskilda brukarna, brister i dokumentation och i att följa delegationsordningen. Två rapporter har anmälts till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) då de avser allvarliga incidenter där enskilda barns säkerhet kan ha åsidosatts.

Antalet lex Sarah-ärenden är fler i år än vid samma tidpunkt förra året, vilket bland annat kan bero på att avdelningen har arbetat med att informera om lex Sarah på enheterna samt en ökad benägenhet att rapportera. Utredningarna har visat på brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande. Berörda enheter har arbetat med att utveckla sina ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Vissa befintliga rutiner har reviderats och nya rutiner har upprättats.

Avdelningen för samhällsutveckling

Förvaltningen har inom stadsmiljöområdet tagit emot 539 synpunkter. Av dessa är 304 felanmälningar, 84 klagomål, 36 idéer, 104 frågor och 11 beröm. Antalet synpunkter har ökat kontinuerligt sedan appen "Tyck till" lanserades. Stockholms stad såväl som stadsdelsförvaltningen informerar löpande om möjligheten att lämna synpunkter genom appen.

Det som stuckit ut bland årets anmälningar är dels de många träd som föll i början av året i samband med stormen Alfrida, dels klagomål på Långsjöbadet under sommaren då utsläpp av avloppsvatten vid två tillfällen ledde till att miljöförvaltningen avrådde från bad. I samband

med byte av parkentreprenör under hösten uppstod under en kort period problem med tömning av skräpkorgar på parkmark, vilket orsakade ett flertal felanmälningar.

Felanmälningar går direkt till berörd entreprenör för åtgärd och följs sedan upp av parkintendenterna på driftmöten varje månad. Övriga synpunkter följs upp på avdelningen för samhällsutveckling och ligger till grund för planering av underhåll och investeringar i parker.